

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDEKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos postai sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitár sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 23. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Vasárnap, július 6.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezéreik: Arad lobogó-ügye.
- Kereskedők az adóprés miatt.
- Egyről-másról.
- A főkapitány a sztrájkolókhöz.
- A meggyilkolt ékszerész.
- Aradi kereskedők az igazságügyminiszterhez.
- Nyolc hónapi államfogház halálos párbajért.
- Az aradi határ veszedelme.
- Szerelem és osztrák gyűlölet.
- Kereskedők vád alá helyezése.
- A szintársulat nyara.
- Sikkasztó gyógyszerész.
- Fedák Sári — Zilahyról.
- A braganzai herceg londoni anizskártyája.
- Az új görög-katholikus templom és Arad város.
- A vértanú házában. — Jósika sírját kirabolták. — Román huszártisztek Aradon.

Arad lobogó-ügye.

Arad, július 5.

Zászló-affér szelét kezdtük érezni, mi jámbor aradiak; már szinte aggódva vártuk, mikor fog viharra erősödni. A mi zászló-ügyünket nem a kétfejű sas okozta, mint Kolozsvárét, se pedig az oláh nemzeti színek, mint Balázsfalváét. A magyar lobogónak sem esett semmi bántódása. Nem volt semminő botrány-ize az ügynek, hanem csak egy érdekes jogi kérdés fejlődött ki belőle.

Azon lobogó körül fejlődött ki a dolog, amelyet az *Adria tengerhajós-társaság*nak Aradról elkeresztelt gőzösére küld a város. Ez a lobogó, amint megirtuk, *Aradváros színeit és címerét* fogja viselni, s a szegélyén a nemzeti színek váltják föl egymást. Mikor a város ezt tudatta a

társasággal, kérte, hogy a város zászlóját a szokásos ünnepnapokon kívül március 15-én, április 11-én, augusztus 18-án és augusztus 20-án, mint nemzeti ünnepeken, huzzák föl a hajó fő-árbochára.

Ehhez a hírünkhöz egy fővárosi ujság a minap csipkedő kommentárt fűzött. Ez irva a többek között:

Meg kell jegyezni, hogy az a lobogó sohasem fogja meglátni az árbocokat, de az mindegy. Elvégre is, az *Adria-hajók* sem huzhatnak föl olyan zászlót, amilyen nekik tetszik, mert már a szomszéd Olaszországban, a szövetséges viszony ellenére is, lefúlelnék az „Arad“-ot, ha véletlenül magyar-*aradi színekkel* találna bevezetni, lévén a lobogó-ügy nemzetközileg is rendezve, amint azt Aradon, úgy lászik, nem tudják.

Akik ezt olvasták, azok szívét egy kis ijedelem fogta el. Csakugyan, gyönyörű dolog lenne: a város csináltat egy lobogót, amelyet aztán a hajó lomtárába dobnak. Kárba vész a fáradság, a selyem, a lelkesedés. És ami a fő: a város kompromittálta magát a tudatlanságával.

Az aggódók félelmét növelték a hajójogi szabályok is. Ezekben ez foglaltatik:

A tengeri kereskedelmi hajók részére megállapított lobogó viselésére csak azok a hajók jogosítvák: *de egyuttal kötelezvék*, amelyek az 1879. XVI. t. c. értelmében a hajó-lajstromba beiktatvák és lajstromszám-okmánnyal, vagy ideiglenes utlevéllel vannak ellátva.

Az *Adria gőzösei kereskedelmi hajók*, a melyek be vannak lajstromozva: ilyes formán tényleg úgy állana a dolog, hogy Arad város színeit nem viselheti az *Arad*

csak a hivatalos osztrák-magyar kereskedelmi lobogót, a melynek színe: felül piros: közepén fehér, s legalul felében piros, felében zöld, rajta pedig mind a két állam cimere.

Azonban mindezek dacára sem az aradiaknak nincs okuk a blamásiól való félelemre, se pedig a pesti lapnak a csipkedésre. Kiviláglik ez az alábbiakból.

Mikor a város *Barabás Béla* dr. indítványára kimondta, hogy a zászló, a melyet az *Arad-gőzösnek* küldenek, részben *Aradváros*, részben a magyar állam színeit viselje, *Institóris Kálmán* polgármester kérdést intézett az *Adria tengerhajós-társaság* igazgatóságához, hogy a jelzett zászló vajjon nem ütközik-e a szabályokba. Erre meg is értekezett ma a válasz, s az, a mint értesülünk, körülbelül így hangzik:

... A szóban forgó összetételű lobogó kitűzése akadályba nem ütközik.

Fel kell azonban figyelmöket hívnom arra, hogy ünnepek alkalmával az első árbocon, a melyen *Arad szab. kir. város lobogóját* elhelyezzük, a *nemzeti színű lobogó* tűzetik ki mindenkor, s *alatta less elhelyezve Aradváros lobogója*.

Aradváros lobogóját tehát kitűzik, még pedig a hivatalos kereskedelmi lobogó alatt. Az nem képezhet sérelmet, hogy az aradi lobogó a másik alá kerül, mert elvégre is elébb való az állam, azután csak a város.

Azóta különben az *Adria-társaság* hivatalosan is megköszönte a városnak azt a határozatát, a melylyel a lobogó küldését elhatározta, s „a melylyel — ugy-

TÁRCA

A hétről.

Ballada

a szintügyi páholyról.

I. Előhang.

A világon van sok bizottság,
S mindegyiknek sok tagja van;
Egynek zajos a működése,
A másiké meg zajtalan.
Van oly bizottság is nem egy,
Mely olykor a határba megy,
Mely aggódik a víz miatt,
S mely néha napján loávat;
Van aztán még olyan bizottság,
Mely váltig, egyre puhától,
Hogy micódát, azt tudja isten,
És a jó isten tudja, hol.
Van, amelyik az ifjuság.
Erkölcseit a rossztul ója,
S van olyan is a sok között:
Melynek diszkrét a missziója.
Egy városnak eképe haladni

Isten, be könnyű, jaj be szép;
Nem kell hozzá, hogy boldoguljon
Csak pár bizottság, nem egyéb.

II. A tárgy megnevezése.

A melyről itt esik a szó:
A legfőbbik kommissió;
A bizottságok bizottsága,
A városnak szeme világa;
A működése sohse meddő,
A tagja pedig tizenkettő;
S szavára az egész tucatnak
A szinügyekben sokat adnak;
Mert resszortja a szinművészet,
A deszkák és a kapcsolt részek.
Hogy érdekeit ója, védje.
A múzsa mind az ő cselédje
S ki e rögs pályára lépett
Mind ő neki teszi a szépet,
A szubrettől az intrikáig.
Az ő nyájas szavára vágyik;
S hová joga az idegennek
A bemenetre nincs,
Az öltözön, ha odamennek,
Megnyilik a kilincs.
S az öltözőkben kedves vendég,

A komikának és a szendék,
Csábos mosolyban fürdetik,
Be jó is, Istenem nekik!

III. A cselekmény.

Hogy tulsoká ne pazaroljam
A rimeket hiában,
Van ennek a kis bizottságnak
Egy páholy birtokában.
Öblös, kedves, kicsike páholy,
Minőnek párja van akárhol;
S henn néhány bársony-szegte szék,
A mennyi ép elég.
S a páholyt, ezt a bársonyost
Nagy veszély fenyegette most;
Ha gátját nem veti az ész:
Hát odavész.
A nagylelkűségnek hevében
Barabás szót emelt, eképen:
Szegény a város, nincsen sok alapja,
Adósságok gondjában teng a napja,
Alig tud annyi pótdót kivetni,
Miből a kamatot lehet fizetni;
A deficit nagy és a per nő,
Nincsen kas s mégis fenn az ernyő.
A város, bármint konvertál is,

mond — *erkölcsei kapcsolatot teremtett a város és a magyar tengerészet között.*

Ez tehát a története a mi „lobogó-ügyünknek.”

A szalkai választás. Budapestről táviratozza tudósítónk: A szalkai kerület *Jakabffy István* volt képviselő lemondásával tudvalevőleg megüresedett. Még el se rendelték a választást, már is megindultak a választási küzdelmek és mint a lapok hírül hozzák, *Konkoly-Thege Sándor* volt képviselőt jelölték újból a szabadelvű pártiak, de *Jakabffy István* is felfelé lép szintén. A képviselőházhoz pedig csak ma érkezett meg a Curia értesítése, a szalkai mandátum ellen beadott kérvény visszautasítására vonatkozólag. A szabályok értelmében a képviselőház elnöke csak most rendelheti el a választást. *Apponyi Albert* gróf tehát, a ki hétfőn érkezik Budapestre oberhardi nyaralásából, csak kedden hívja fel a hontmezei központi választmányt az új választás kitűzése iránt. Es így a választás csak július vége felé történhetik meg.

Az interparlamentáris konferenciát az idén Bécsben tartják meg szeptember 10-én. A bécsiek illetve az osztrák képviselők ez alkalomból nagy ünnepekre készülnek és Bécs városa is ki akar tenni magáért. Az ünnepek programját már néhány nap mulva közölni fogják az egyes államok interparlamentáris bizottságaival. Mint fővárosi tudósítónk értesül, a magyar bizottság július vége felé küldi szét a meghívókat a magyar országgyűlési képviselőknek, a kik hír szerint már a konferencia helyének közelsége miatt is szokatlanul nagy számban vesznek részt a bécsi konferencián.

Kereskedők az adóprés alatt.

(Hang a közönség köreiből.)

Arad, július 5.

Országosan megindult a m. kir. adóprés. A szoritását pedig, a mint az előttünk levő példákból látjuk, legjobban a kereskedők és iparosok érzik. A kormány kiadta a jelszót: az adót emelni kell. És hogy akadnak, a kik hivatalukban úgy akarnak érdemeket szerezni, magukat fölötteseik kegyébe lopni, hogy ezt a rendeletet minél kegyetlenebb formában akarják érvényesíteni, ki csodálkoznék azon.

Az adózó polgárok ilyenkor látják meg, az adókiivetésnél, hogy mi hasznuk van abból, ha az állami költségvetésbe egy kis fölösleget tudnak csempészni. Tessék, itt van: a költségvetésben fölösleggel dolgoznak, de az államnak egyre több adóra van szüksége.

Máskor is mozgositva volt az adóprés, de soha súlyosabban nem érte különösen a kereskedőt, mint most. Megérezte a magyar kereskedelem a legutóbbi idők alatt, a mi rosszabbat csak várhatott. A mit a mostoha üzleti viszonyok meghagytak volna, azt elvette az a gazdasági érdek-harc, a mely hangzatos jelzőszavak alatt a kereskedők egzesztenciájának üzent hadat. Ők nyugodtan tehetők, az ő ügyüket nem fenyegette veszély. Vigyáz rájuk *Darányi Ignác* kegyelmes ur, az ő protektorátusa biztosítja őket attól, ha valaki bántani akarná őket. Még az adókiivetésnél se fenyegeti őket veszedelem: a föld csak föld marad, s arra nem szabad nagyobb jövedelmet kisütni, nagyobb adót kivetni.

Nem is akarjuk, hogy rájuk nagyobb adót vessenek ki. De nem igazságos az se, hogy az állam költségeit, az új ágyukat és *Krieghammer* egyéb passzióit mindig csak a kereskedő- és iparos osztályon akarják megvenni. Erre, ha az igazság bármilyen kiáltóan mondana ellent, rá szabad sütni, hogy a jövedelmük szaporodott, rá szabad fogni, még ha éhesek is, hogy rejtett vagyona van.

Az adókiivetésnél, az adójavaslatoknál ötven perccel magasabb adót irányoztak elő az idén a kereskedőkre és iparosokra a tavalyinál. Mondjuk, ebből az adókiivető-bizottság le is üt valamit: de arra kell a kereskedőt kárhóztatni, hogy az igazságért, azért, a mi megilleti, rimánkodjon, könyörögjön, harcoljon az adókiivető-bizottság előtt.

Mindezen bajoknak kufjeje a magyar ipar- és kereskedelem elhagyottságában rejlik. Ellenfeleinek, a kik természetből fogva is erősebbek, védelmezője van; de a kereskedelemnek nem akadt ilyen erős, bátor védelmezője. Negyedszer cserélt apát rövid időn belül Magyarországon ez a mostoha gyerek, a kereskedelem- és azért ma is árva, gyenge.

Ha ez így megy tovább, azt kell hinnünk, hogy az állam maga szolgáltatja ki a kereskedelmet azok kezébe, a kik kiküszöbölni akarják, fölöslegesnek tartják, s maga is elősegíti

azok munkáját azzal, hogy a kereskedelem vétét az adószipolyokkal szivatja ki.

Láng Lajos kegyelmes ur, a ki, tudomásunk szerint, a kereskedelem érdekeinek védelmére ül a kormányban: itt kell, hogy ön tegyen valamit a kereskedelemért, önnek kell miniszter-kollegájának, *Lukács László* pénzügyminiszternek a fülébe dörögni a vészkiáltást. Mert ha így megy, elpusztul lassankint a kereskedelem, s akkor nem lesz alkalma kegyelmességednek kereskedelmi miniszternek lenni. Vagy pedig Excellenciád aranyérmeket verethet azok számára, a kik nem ötven, hanem öt évet töltenek a kereskedői pályán: akkor is az aranyérmek legnagyobb része a fiókjában fog heverni.

Akkor aztán nem tudjuk, kinek a bőréből fog kikerülni minden évben az állami költségvetés fölöslege?

Keppich Zsigmond.

TÁVIRATOK.

Roosevelt beszéde.

Pittsburg, július 5. *Roosevelt* elnök itt beszédet tartott, amelyben azt hangoztatta, hogy Kinának a nemzetközi politika terén az Egyesült-Államokkal szemben különleges helyet kell elfoglalnia, nemzetközi dolgokban annak az általános politikai rendszernek egy részét kell alkotnia, amelynek feje az Egyesült-Államok. Ezzel a felfogással Kuba is egyetért, amiért viszont az Egyesült-Államok kötelesek Kubának olyan gazdasági előnyöket nyújtani, amelyekben más nemzeteket nem részesítenek. Az elnök azután arról beszélt, hogy milyen nehéz megoldani azokat a problémákat, amelyeket nagy vagyonoknak egyes személyek vagy testületek kezében való felhalmozódása okoz, a mely vagyonok helyesen felhasználva, óriási hasznot hozhatnak az országnak, de helytelenül felhasználva, komoly veszedelmet rejtenek magukban. Azután így folytatta beszédjét az elnök: Új törvényekre van szükségünk, amelyek nem radikális és nem forradalmi szellemben vannak szerkesztve, hanem a józan emberi ész, a becsületesség is azon erős elhatározás szellemében, hogy a dolgokat úgy vesszük, ahogy vannak. Különösen szükség van közügyi, állami és nemzeti törvények hozatalára. Mindenekelőtt azonban szükségünk van a törvé-

A helyzet cifrául fatális;
Terhek alatt a város majd lerogy:
A bajokon segítsünk valahogy.
Én tisztelettel indítványozom,
Hogy adjunk tul ezen a páholyon;
Adjuk el akár örök áron,
Vagy árendába, azt se bánom,
Mivel kétséget nem szenved a tény:
Páholyt nem tarthat az, aki szegény!

IV. Kibontakozás.

Hálásnak kell a sorshoz lenni:
A javaslatból nem lett semmi,
Jövendő-hető volt előre,
Nem jut határozat erőre.
A páholyt, hogyha elveszít:
Bizottságot mi sem hevít.
A működése béna, meddő,
És tagja, mind a tizenkettő,
Színügyeink megannyi nagyja,
E bizottságot cserbe hagyja.
És szekerét a művészetnek
Nem lenne kedve tolni:
Elmenne egyik loavatni,
A másik puhatolni.

Forgács.

Az elvált asszony.

Irta: Szabó Ferenc.

A Bánhegyiné kacagása még sokáig fodrozott a légben, ahogy kalapját ledobta a fejéről s pillanatig a tükör elé állt, hogy rendbe hozza a haját. Igazi szép asszony volt, magas, vállas, deli maga a rugalmas élet. Fejét hamiskán félrefordítva — de szép tokácska türemlett meg az álla alatt! tekintetében ott leselkedett az elvált asszony csapodár kegyetlensége a számító merészség és vér. Ez a három csengett-bongott a kacagásában is, melyekhez elveszejtő negyediknek szegődött az állán támadt mély gödör, hogy elrabolja azt a parányi józanságot is, melyet a másik három meghagyott a Kun István szívében.

— Miért nevet? — kérdezte a férfi, akinek szép kunkoru bajuszába itt-ott-beletarkált egy-egy fehér; szeme nagy férfias lélektől sugáros; elszánt dac az ajka szélén. Most azonban ereje vesztetten áll a szoba közepén s mint tapasztalaton diák, kinos zavarral rágcsálja a bajuszát.

Bánhegyiné szerencsére kikacagta magát, a fehér rózsának is megtalálta helyét a kontyában, leült s kedves hanyagsággal mutatott egy közeli székre.

— Üljön le, barátom... Miért nevettem? Megmondjam?

— Egész nap különösen viselte magát. Komolyan beszéltem, ahogy talán soha s kegyed csak kacagott. Miért tette?

— Az életet kacagtam, kedves barátom.
— Az életnek százféle nyilvánulása van, e száz közül egy: az én hódolatom — melyiket kacagta ki?

— Mind a százat. A multat a jelent, a jövőt! — villogott egyet Bánhegyiné s gömbölyű karját kéjes lustasággal csapta át a feje fölött, hogy derekának plasztikai tökéletessége annál észbontóbban domborodjék a férfi szemébe. — Avagy nem találja ön nevelésének ezt a helyzetet, hogy ön, a régi ideál, most a lo-vagom?

— Sajnálom, hogy kegyed még mindig nem akarja felismerni érzelmem őszinteségét, mely megvédné a méltatlan kacagástól.

— Nem veszi észre, hogy ez a legkeményebb vád ellenem? — kérdezte az asszony erősen csengő szóval.

— Vád. Igaz! — erősítette a férfi. S nincs e jogom reá — a mult nevében?

— Ön találó felelet helyett újra kérdez. Nem akarja őszintén beismerni a hibáját... avagy a „tévedést“, a miként nevezni szokta. Nem, barátom, önnek nincs joga vádolólag lépni fel velem szemben, a kit a multtól a mult választ el... Avagy ön nem hiszi, hogy csalódtam, s hogy ez a csalódás fáj?

— Kun István némán meredt maga elé s tagadólag csóválta meg a fejét.

— Értem a feleletét. Az, hogy valaki udvarol egy lánynak, gyöngéd figyelmességével a szerelem hitét kelti fel a szívében s bár nem beszéltek még a szerelemről, de azért a lány

nyek becsületes és félelem nélkül való alkalmazására, amely a személyre való tekintet nélkül sem a gazdagokat, sem a szegényeket nem részesíti előnyben.

Egy basa szökése.

Konstantinápoly, július 5. Török körökben hire jár, hogy Ahmed Ratib basa hedszászi válit a mekkai zarándoklatok idején elkövetett visszaélések miatt elmozdították állásától és megszökött.

Az Eötvös-alap válsága.

(Az elnökség leköszönt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 5.

Az Aradvidéki Tanítóegyesület igazgató választmányának legutóbbi ülésén némi nyugtalanságot okozott az a bejelentés, hogy a minden tanító által annyira becézett Eötvös-alap országos bizottságában válság tört ki, mely alighanem az elnökség leköszönésével ér véget.

Ez a leköszönés a mai napon meg is történt, mint azt az alábbi. Budapestről kapott távirati tudósításunk körülményesen elmondja:

Az Eötvös-alap országos bizottsága ma délelőtt a felső-erdősori iskolában rendkívüli közgyűlést tartott, a melyen Ujvári Béla dr. ügyvivő bejelentette, hogy Péterfy Sándor elnök, Lakits Vendel alelnök, Kurtz Sámuel elnök, valamint ő maga is az Eötvös-alap vezetőségétől visszalépnek, s kéri a rendkívüli közgyűlést, vegye tudomásul a lemondásokat annál is inkább, mert annak alapja szilárd elhatározás, és mert ahhoz mindannyian visszavonhatatlanul ragaszkodnak.

E tömeges lemondásnak egyik súlyos következménye az, hogy az augusztus 20-ikára tervezett rendes közgyűlés immár vezetőség és elnök nélkül marad, s a mai rendkívüli közgyűlésnek egyedüli tárgya az volt éppen, hogy az augusztusi rendes közgyűlésre legalább ideiglenes elnökről gondoskodják.

Ujvári Béla, aki a lemondottak közül egyedül jelent meg a mai ülésen, s annak vezetésére is vállalkozott, azt indítványozta, hogy a mai rendkívüli közgyűlés szemeljen ki valakit a tanügy vezető férfiai közül, aki, mint ad hoc elnök, az augusztusi közgyűlést vezesse.

A közgyűlés számos felszólalás után arra

az álláspontra helyezkedett, hogy a lemondásokat tudomásul nem veszi, mert ehhez csak a rendes közgyűlésnek van joga, a mely a felmentvények iránt is intézkedik. Tekintettel azonban arra a sajnálatos körülményre, hogy a lemondások visszavonhatatlanoknak jeleztek, kéri a közgyűlés Ujvárit, hogy legalább még az augusztusi közgyűlésen vállalkozzék az elnöki tisztség betöltésére.

Ezt az indítványt újabb hosszas vitaköze követte, melynek eredménye az volt, hogy a közgyűlés idejét augusztus 18-ára tették, s ezzel egyuttal elejét vették a fejtelenségnek is, amennyiben Ujvári Béla kijelentette, hogy az esetben, ha a közgyűlést 18-án tartják meg, annak vezetésére még vállalkozik.

Egyről-másról.

(Nincs holt szezon. — A szétlárabolt ékszerkeskedő és az ujságok. — Negyven automobil. — Idegenek kerestetnek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, július 5.

Hétfőn a főváros köszinházai kéthónapi vakációra bezárták kapukat s a szellős arénák most már végkép átvették a maguk csendes birodalmát. Ezzel hivatalosan is megkezdődött a holt szezon. Ez az időszak ugy nyárderekán, az ugynevezett uborka-évadban köszönt be, a mikor a hivatalos hiedelem szerint ugy a társadalmi, mint a politikai és művészeti, sőt még az üzletvilága is pang, szünetel, moratóriumot élvez, pihen, ideiglenesen halva van.

Mondom, a divatos hiedelem tartja így. Mert van-e tulajdonképpen holt szezon? Avagy nem tartozik-e ez is ama megkövesült és némileg misztikus tradíciók közé, melyekből az idők folyamán kivészett az, a mi nélkül minden fogalom hazugság: a reális tartalom?

Maga a szó külső formája elárulja a *saison morte* idegenből importált fogalom; még inkább az a belső tartalma. Nincsen itt holt idején. Azért, mert az ügyetlenül elkeresztelt uborka-szezonban a mi társadalmunknak aranyos, gyémántos és rubintos rétegei nem közös centrumban lopják az időt, hanem szanaszét furdóznak és faluznak, azért még nincsen holt idején. Nem a fény és a ragyogás jelenti a szezont, hanem a társadalom életműködése, a mozgalmak és az események. A mozgalom

az, a mi az embertömeget hullámszába hozza, nem pedig az acélrugókön himbálódzó urifogatok.

Éppen ezért tagadom, hogy e divatos szó: holt-idején, észszerűen és igazán ráillenék az évnék arra a szakára, a melyekben szabad ég alatt bujábban és gazdagabban lüktet a társadalom minden életereje, sokkal gazdagabban, mint télen, zárt falak között. Nem más, mint hagyományos babona az a hiedelem, hogy nyáron át akár a társadalmi, akár a politikai élet tünetekben és életjelenségekben szegényebb volna, mint máskor. Ellenkezőleg, ilyenkor gazdagabb. Minden kifejlődés, minden megnyilatkozás, minden szembeszökő átalakulás éppen a meleg évszakokra esik. Télen át a föld gyomrában pihen a tápláló erő, nyáron át kalászszá érlelődik a kicsinyke mag. Télen át szórványosabb a nagy távolságokra kiható emberforgalom, nyáron át ez is általánosabb.

Ámde az ember és ember közt duló és esemény számba menő apróbb-nagyobb vérontásoknak egyenesen predestinált időszaka a nyár. Ime mellettem és körülöttem vézna rikancsok kínálják a krajcáros lapok legfrissebb kiadásait, a melyek kövér betűkkel hirdetik a legújabb szenzációt: Rablógyilkos asszony, darabokra vagdalt holttest, stb. stb. Telve iszonyattal olvasom a feneketlenül romlott, elvetemült némbor bestiális tettét, minőre Pital sem egyhamar tud példát. A londoni sikátorok rejtelméről szóló füzetes regényekben olvashattuk csak ehhez hasonlót. A rettentő gazság belső motívumait ám kutassák a kriminalisták és pszichiaterek, de a pathologusok nem fogják kifejezteni számításukból a nyarat, a mikor a gonosz indulat kétszerte jobban éhez a szenzációra, mint más évszakban, a mikor a levegő nem oly buja s nem hat oly tompító erővel az érzékekre, a mikor a normálisabb temperatura kevésbé kedvez az idegek és az agy aberrációinak.

De ne időzzünk tovább az aradi-utcai ember-mészárszék fojtó atmoszférájában. Meneküljünk tisztább, szabadabb, egészségek légkörbe. Menjünk az ó-budai vámhöz, a hol a párisbécsi automobil verseny résztvevői vonulnak be Budapestre. Győzdjünk meg saját szemünkkel, hogy igazán jönnek-e? Mert nem kis dolog ez: egy darab idegen forgalom kerül ezekkel hozzánk. Hát már az idegenforgalom

hűséges szíve a reménység odaadásával segít építeni a boldogság szalmás kunyhóján: lehetlenség az ön szemében.

— Így van, asszonyom, szóról-szóra így van! — mondotta Kun István s hangjában, mint vízbedobott nehéz kő, felbugott a keserűség. A hullámok lecsutlta után is tudnia kellett a nőnek, hogy a beledobott kő ott van a mélyben. Ha igaz szerelemmel csüngött volna a boldogság szalmás kunyhóján, nem rombolta volna össze, mielőtt felépülhetett volna.

Bánhegyiné egy kis igazgatni valót talált az asztal futó szőnyegén s így nem csoda, ha késétt a felelettel. Azonban valami pirossággféle sugárzott át az arcán.

— Mindenesetre legkönnyebb módja a „tévedés” elhallgatásának, ha a történekeért másokra hárítjuk a felelősséget. Mintha bizony olyan halálos vétek volna az, ha egy lány mutatni, szórakozni kíván, mondjuk ki nyíltan: ha ünnepeletti magát? S ezzel szemben mit tett ön? Mogorva daccal vonult félre, amikor észrevette, hogy vetélytársra akadt. Mentére hagyta a dolgot. Pedig tudta, hogy a ki nem mondott szó édessége önhöz csatolt letéphetetlenül... Végre aztán az én lelkemben is megfogamzott a dac.

— Megfogamzott a dac! — visszhangozta Kun István keserű éllel. — De, ha szabad emlékezmem, az a bizonyos dac nem sokáig várattott magára. S ha jól emlékszem, a vetélytárs nem volt olyan ágról szakadt vagyontalan, mint én, aki csak szerető szívet, igazán csak szal-

más kunyhót kínálhattam cserébe a kegyed szerelméért.

Kemény, erős volt a vád, nem csoda, ha Bánhegyiné sértődve felszisszent. Az a haszontalan futószőnyeg ujjal megcsuszott s arany-szövetes csipkáját erősebben kellett tépegetni a rendesnél: amíg a hölgy leküzdötte magát.

— Legyen úgy. Nem vitatkozom önrel. Ambar az a mátkagyűrű bármely pillanatban leperdült volna a porba, ha... De nem erről van szó. El sem is hinné, ha esetelném az akkori lelkiállapotomat és a lakadalom után következő év történetét. Miért nem voltam boldog? A kisé hiu, büszke, de pátriárkálisan nemes lányból miért lett irigyelt, megvádolt nagyvilági asszony, aki népes, raffinált s nem mindig válogatott társaságokban keresett szórakozást? Ezt nem kérdezte soha önmagától s nem akadt lélekismerő ember, aki önnel megmondta volna. Mert azt hallotta ugy-e, hogy mit beszélt rólam a világ?

— Hallottam. Nem tagadom. De nem adtam hitelt a rosszakaratu szónak.

— Tehát nemesszívű volt. Kegyelmet gyakorolt irántam. Hát azt tudja-e, hogy „ezért” váltunk el egymástól az urammal?

— Gondoltam, jegyezte meg tompán a férfi. — Elhitte utolsó szóig a mendemondát. Magam meg nem tettem semmit, hogy meggyőzzem az ellenkezőről. Gyűlöltem az első pillanattól fogva. Miért? Onnek legjobban kell azt tudni. Szándékosan, talán kétségbeesésből, talán a meggyötört szív bosszuszomjából, nem

egyszer követtem el olyan dolgot, amelylyel halálra sebeztem a szívét. Nem tagadom: joggal vádolt... joggal kergetett arra az utra, amelyen az elvált asszonyok szoktak járni... Ugy hiszem, elég érthetően beszéltem?

Kun István álmadozó, nagyszívű ember volt, a saját belvilágán, hóbortos-édes álmain kívül alig ismert valamit a világból; nem tudja, hogy az elvált asszonyok utja néha illatos rózsák között vezet végig s hogy ezen rózsák tövében mindenütt ott leselkedik a mérges kígyó; azt hitte, a gyötrelmek, a nélkülözések, lemondások kálváriája ez az út. Szomorúan, részvétellel nézett a hölgyre s lelkének egész melege, régi olthatatlan szerelme sugárzott a tekintetében.

— Érettem történt mindez. Jóvá akarom tenni egykori hibámat. Legyen a feleségem, Vilma!

— Komolyan mondja ezt? — pattant fel a hölgy s hangja idegenül, türelmetlenül, idegesen csenget; mintha megfenyegette volna a férfit.

— A lehető legkomolyabban. Szeretem a hogy csak férfit szeretni képes. Kegyed szintén szeret... legalább úgy rémlik, hogy őszintán megvallotta. Felejtjük el a multat s vegyük fel a boldogság fonálát ott, ahol ketté szakadt. Akar-e a feleségem lenni?

Különös, szokatlan, talán fájdalmas indulatok zibongtak át a hölgy szívében s pillanatig zavarodottan tekintett a komoly, nemes arcú férfira. Szánalmat érzett iránta, de a mult, a

szempontjából is érdemes volt idehozni hozzánk ezeket az utomobilistákat.

Nézzük csak közelebbről ezt az idegenforgalmi kérdést. Valaki hozzávetőlegesen kiszámította, hogy Olaszországban körülbelül harminc-negyven millió koronát hagynak évenként az odautazó idegenek. S hozzátette, hogy ha Olaszország lemondana nagyhatalmi állásáról s minden igyekezetét az idegenforgalom emelésére fordítani: az egész ország szépen megélné belőle, mint afféle óriási világhotel.

Bizonyára igaza van ennek a számító léleknek érzik azt mindenféle s most akkora versenybe kezdtek az országok az idegen forgalom emelésére irányított mozgalmakban, hogy nekünk is megnyílt végre a szemünk. Az első idegen forgalmi anket és banket már megvolt, sőt több folytatása is lett. Idegenek kerestek nek! Keresi a kormány, a főváros, szakférfiak és érdekelt felek. Idegeneket azonban ez időszereint alig találni a haza határain belül.

Hogy is? Hát ki mondta meg nekik, hogy van egy ilyen ország a glóbuszon? Igen bizony, idegen forgalmunk elvesző csekély voltának legelső oka az, hogy Magyarországot alig ismerik odakünn, alig tudnak róla valamit, bezzeg másképp csinálják a külföld idegen csalogató hatásai és vállalkozói. Tessék tekinteni egy külföldi város olvasó termébe. Valóságos földrajzi és ethnografiai arzenálisa az. Megfigyelhetjük ott, hogy sokkal több reklámmot olvasni Hollandiáról vagy Norvégiáról, mint Magyarországról. Mi nem törődünk vele, nem szánunk rá pénzt, ebben is követjük a Pató Pál filozófiáját.

Idegenforgalmat teremteni roppant nehéz földadat. Ezer kérdés ügyes megoldásától függ az. Ha azonban azt akarjuk, hogy szóba álljon velünk a külföld, mindenekelőtt — mutassuk be magunkat.

A főkapitány a sztrájkolókhöz.

(A kőművesek bérmozgalma.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 5.

Fontos mozzanata lesz holnap az aradi kőműves munkások bérmozgalmának. Összeül a békéltető bizottság, hogy a munkások és munkaadók közötti differenciát, ha lehet, kiegyenlítse. Amennyiben a bizottság eredményre jut, a

sztrájk elmarad. Ellenkező esetben azonban hétfőn megtartják a kőművesek a népgyűlést s ezt az általános szájuk követi.

A békéltető bizottság megalakítására vonatkozólag *Greén* Nándor t. főkapitány felhívást adott ki, mely így szól:

Meghívó.

Az aradi kőműves segédek hivatalomban bejelentették, hogy amennyiben munkabéreik megfelelően szabályozva nem lesznek, f. hó 7-én a munkát abbahagyják.

Ezen bejelentés folytán az ipartörvény 163. szakasza értelmében békéltető bizottság összehívása vált szükségessé.

A békéltető bizottság az önnálló építész és kőműves iparosok és kőműves segédek által külön-külön választott 6 iparosból és 6 segéd-ből áll. A bizottság elnöke az elsőfoku iparhatóság, illetőleg annak elnöke, jegyzője az iparhatóság által kirendelt jegyző.

E bizottság segédekből álló tagjai megválasztásának határidejéül 1902. évi július hó 6-ának d. e. 10 óráját, a mesterekből álló tagok megválasztásának határidejéül ugyanaz nap délelőttjének 11 óráját az ipartestület helyiségébe kitűzöm, mikorra a kőműves iparág összes önnálló iparüzői és segédei a szavazás megejtése céljából meghívottnak.

Megjegyzem, hogy csupán azon segédek választhatnak és választhatók, akik az aradi ipartestületnél, mint munkások bejelentve vannak.

Ezen körülmény munkakönyv által, vagy pedig az ipartestületen a választást megelőzőleg nyerendő jegy által igazolandó.

A szavazás mindegyik fél által személyesen eszközözendő, megbízott által a szavazás nem eszközölhető, sem pedig a megválasztott békéltető bizottsági tag helyettesét nem állíthat.

A választás alkalmából a rend és nyugalom fentartására és megóvására, valamint a hatósági intézkedések betartására a választókat a törvény következményeire való figyelemzetéssel felhívom.

A szavazás tartama alatt más szakba vágó iparosok meg nem jelenhetnek.

A szavazók semmiféle felvonulást vagy csoportosulást nem rendezhetnek.

Arad sz. kir. város kapitányi hivatala, mint I. foku iparhatóságtól, 1902. július hó 5. *Greén*, tb. főkapitány.

A sztrájk szervező-bizottsága tudatja, hogy a hétfőn megtartandó gyűlésen *Szappanos* Lajos fog beszédet tartani, kit a bizottság kért fel erre. A szervezők azon igyekeznek, hogy a népgyűlés alkalmával a nyugalmat fenntartsák.

Az aradi főkapitányi hivatal a sztrájkjal

kapcsolatban több városához a következő sürgönnyt intézte:

Sürgönny értesítést kérek, vajjon falazó, vakoló és diszvakoló kőművessegédeknek mennyi a fizetése. Rendőrkapitányság.

Ehhez a sürgönnyhöz egy kolozsvári lap a következő megjegyzést fűzi: E táviratból látható, hogy a bérharc kitörése esetén Kolozsvárról is szállítanának munkásokat Aradra. Csakhogy a kolozsvári kőművessegédek nem bajlandók szaktársaik bérharcát meghusítani — szolidaritást vállalnak.

A meggyilkolt ékszerész.

(Petróné az ügyészség börtönében.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, július 5.

A budapesti szenzációs rablógyilkosság hősnőjét, *Petró* Gyulánét, a rendőrségtől ma kísérték át az ügyészség börtönébe. *Matisz* Sándor rendőrnek, ki a gyilkost tolonckocsin átkísérte, utasítást adtak, hogy az asszony esetleges kérdéseire ne válaszoljon, amit az hiven be is tartott.

Alig indult azonban el a főkapitányságról a tolonckocsi, *Petróné* megszólalt:

— Már eltemették Erdeit?

— Nem tudom! Válaszolt a rendőr.

— Sokat irtak az újságok rólam?

A rendőr válaszul fejét rázta.

— Hát mondja, maga tudja bizonyosan — — ?

Egész uton faggatta a rendőrt, aki megunva a sok faggatást, végre is kijelentette, hogy nem szabad beszélnie.

Petróné látva, hogy a rendőrt hiába kérdezi, visszaesett lethargikus állapotába, amelyben tegnap reggel volt, amikor felébredt.

Ma érkezett Budapestre *Petróné* édes atyja *Bartók* Sámuel, aki a lapokból értesült arról a rémtettéről, amit leánya elkövetett. *Bartók* Sámuel egyenesen a főkapitányságra ment, ahol még reggel beszélt az inspekciós tisztviselővel és megkérdezte tőle, vajjon tényleg igaz-e, a mit a lapok írnak a leányáról.

(*Petróné* mint házvezetőnő.)

Petró Gyuláné már gyermek korában is nagyon gonosz szándéku volt. Gyermektársait verte és szüleitől gyakran kikapott ezéit. Mivel már öszülő szüleinek nagyon sok gondot okozott, azok átadták 12 éves korában nővérenek, férjezett *Bodor* Károlynónak, akinek szüksége volt valakire, aki a házra felügyeljen.

Itt a leány viselte magát. Semmi panasz nem merült fel ellene. Szinte csoda volt, hogy így megváltozott.

Nővére férjének asztalos műhelyében már akkor is őt-hat inas volt. Ezeket tartotta kegyetlen szigorral ráncban a gyermekleány. Nővére rendszeren *Herkules*-fürdőn tartózkodott, mert beteg volt és ez idő alatt ő vezette a háztartást. Ő főzött sógorának, *Bodor* Károlynak és ő főzött a ház cselédjeinek, köztük az inasoknak.

Az inasoknak nagy ellensége volt. Szinte gyönyört talált benne, ha megkínózhatta őket. Egy ízben beállított sógorához, *Bodor* Károlyhoz és így szólt hozzá:

— Te, az inasok számára elég les, ha egyszer egy hétben főzünk husételt.

— De szegények dolgoznak és nehéz munkát végeznek, szükségük van husra, hogy erőben maradjanak.

— Igen ám — szólt a leány, aki akkor már 15 észtendős volt — ha többször kapnak husételt, hozzászoknak és nem nyulnak más ételhez. Tehát, jó lesz nekik főzelek és tézta is!

Bodor azonban nem ment bele a leány ajánlatába és megmaradt a régi szokásnál,

mult! Hogyan törülje ki lelkéből ennek a kárhuzatos emlékét? Avagy csalja meg, ámitssa el „másodsor” is *Kun* Istvánt? valami parányi nemesség megmaradt a lelkében a keserű daccal hirdetett „elvált asszonyok élete” nem ölte ki teljesen s ez arra ösztönözte, hogy kába, édes álmaiból felébressze a férfit.

— Mondjon le rólam, *István* még nem késő. egymáséi ugysem lehetünk soha!

— Miért? Kérdezte *Kun* István meglepetve, mialatt arcát halothalványság öntötte el és reszketett.

— Nem engedi a mult; nem a régi édes: a tegnap, ategnapelőtt, a lakodalomig tartó tegnapelőtt. Az elvált asszonyok fényes, szomorú útja után, amikor harcban álltam emberrel, Istennel, magammal, nem akarom leláncolni magamhoz. Hűségem, nemességem megőrzött szívet nem vihethék oltár elé. Enélkül pedig... Eh, ne teketóriázzunk: nem akarom megcsalni önt!

— Hát akkor mégis igaz! Igaza volt a szóbeszédnek! jajdult fel *Kun* István fájdalommal.

A hölgy lesütötte a pilláját. Ez volt a felelete.

Egy-két pillanatig tartott a kegyetlen öldöklő nallgatás. De *Bánhegyiné* hamarosan visszanyerte régi erejét, a fényes, szomorú utra tévedő asszonyok gondatlan vidámságát. Ugyis elég sokáig komolykodott, méltán a régi, szép emlékeken. Vidáman, csengőn kacagott s forró tekintetével perzselte a dalias férfi alakját. A

pillanatra feléledt nemesség megsemmisült; az elvált asszonyon ismét urrá lett a vér.

— Látja, annyira megszoktam a könnyű életet, a cifra ruhákat, hogy egy esztendő alatt koldusbotra juttatnám. Jobb így! Azonban nem akarom elüldözni magamtól! S ujjal melegen, forrón tekintett a férfira.

— Jobb így! — mondotta *Kun* István tévedezve s a kalapja után nyult.

— Megy már? Ilyen hamar? De különben nem marasztom. *Henneberg* báró megígéte, hogy délfelé meglátogat; sokáig már nem késheik. Nem akarnám, hogy itt találja. De jó barátok maradunk, ugy-e? Olyan unalmasan telnek a napok, a báró is olyan unalmas; sokszor el sem fogadom, azt lzenem ki hogy beteg vagyok. Kegyed számára azonban mindig itthon leszek és egészséges.

Megfogta a *Kun* István kezét, tekintetében szerelem, biztató ígérlet játszadozott, úgy hajította le fejét a férfi vállára. Talán várta, hogy átölelje meleg szeretettel. *Kun* István azonban nem ölelte át. Forróság helyett borzongás zsi-bongott át a testén.

— Nem jön el délután? Várom.

— Nem mondta a férfi durván. — Utunk most már igazán ketté szakadt! És ment.

— *Bánhegyiné* egy-két pillanatig némán meredt utána, aztán kacagott s csak annyit mondott, hogy:

— Ostoba!

aminek az inasok természetesen nagyon megörültek.

Az inasok kezdetben mind elszöktek Bódortól a lány miatt, csak a mikor Bodor megdorgálta, hogy inasait ne bántsa, akkor állott helyre a rend.

(Petroné és kéréje).

Mint már említettük, Bodor műhelyében dolgozott Petró Gyula asztaloslegény is, a kinek a leány megtetszett noha már az gyermekkorában és későbbben felserdült leány létere nem is volt csinos.

Petró csinos ember volt és látta, hogy a leány vonzódik hozzá és azért kereste az alkalmat, hogy beszélgesse vele. Bodorék is észrevették, hogy Petró és a lány vonzódnak egymáshoz és mivel Petró nagyon szorgalmas és szépen kereső munkás volt, szívesen látták, hogy közelednek egymáshoz.

1898. áprilisban Petró bement gazdájához Bodorhoz és annak nejétől szóval kérte a leányt.

— Elvinném feleségül, mert szeretem!

Bodorné kihívta a leányt és megkérdezte tőle:

— Petró ur nőül kér. Akarsz-e felesége lenni?

— Igen!

— Hát akkor semmi kifogásom nincs ellene

Reá következő vasárnap megtörtént az eljegyzés és nemsokára májusban az esküvő. A VII. kerületi anyakönyvvezető adta őket össze és az erzsébetvárosi templomban fogadtak örök hűséget.

Petró állítása szerint az asszony soha sem, meg gyermekkorában sem volt beteg. Petroné soha sem panaszkodott még főfájásról sem előtte. Ellenben roppant indulatos volt és ha megharagították, akkor tört és zuzott.

Mult évben egyszer férje nem engedte el hazulról a nagyobbik gyerekekkel. Amikor a férj haza jött, összetörve találta a butorzatot. A földön hevert asztal, szék és egy szekrény ajtaja is ki volt tépve. Dühében törte össze az asszony ezeket.

Sajátságos, hogy Petroné roppant félt mindig a haláltól. Az Aradi-utca 62. számú házában nemrég halt meg hirtelen egy kereskedő. Szívszélhűdés ölte meg. A holtat Petróék is ismerték.

— Menjünk át, nézzük meg a holtat! — szölt Petroné szomszédnője az asszonyhoz.

— Isten ments, nem szeretek halottat látni!

Aztán elmesélte, hogy egy izben látott a Szondy-utcában egy halottat a koporsóban és nem tudott egy hétig tőle aludni.

És mégis, milyen lelki nyugalommal ölte meg és darabolta fel Erdeit. Milyen jól aludt utána!

(A lelkiismeret szava.)

Bartha László dr. vizsgálóbíró, a kinek Petró Gyuláné aktáit bemutatták, ma délelőtt újból kihallgatta az asszonyt. Magára az iszonyu tette nézve keveset kérdezett tőle, csak felolvasta előtte a rendőrségnél tett vallomását.

— Így volt?

— Igenis kérem, — felelte Petró Gyuláné egykedvűen.

Azután apró, inkább lélektani részletekre tért át a bíró. Első sorban a letartóztatást követlenül megelőzőt órákra, a mikor Petroné a bíróság épületében tartózkodott s a mint mondja, a folyosón olvasta az újságból a gyilkosság leírását.

— Beszéltek is a dologról ott a folyosón?

— Igen.

— Igaz, hogy maga azt mondta: „Sziyat tudnék hasítani a gyilkos hátából?”

— En csak olvastam, de bizony egy szót sem szóltam, mert félttem, hogy elárulom magamat.

Tovább folyt még a kihallgatás, mignem dr. Bartha kihirdette határozatát, hogy Petroné fogságban marad.

— A maga bűne oly nagy, hogy remélem, nem is felebbez! Nemde megérti, hogy itt kell maradnia?

— De hisz kérem, ha hívnak, eljövök én, ha most haza tetszik is bocsátani.

— Hát nem látja be, mily nagy bünt követett el?

— Könyörgöm alássan, hisz visszaadtam mindent, — feleli Petroné, a rabolt ékezerre és pénzre célozva.

— Visszaadta az életet is, amit olyan embertelen módon elpusztított?

Erre a vádlottnő sirva fakadt és könyezett még akkor is, a mikor elhagyta a bíró szobáját és az örök visszakísérték cellájába.

Petroné ügye augusztus elején kerül a vádtanács elé, amely feltétlenül szándékos emberölés miatt fogja őt vád alá helyezni. A végtárgyalás októberben lesz.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi hivatalsszolgák betegsegélyző és temetkezési egyiete vasárnap délután 8 órakor rendes választmányi ülést tart.

(*) Az Erzsébetvárosi Testvériség agghonvdek segélyző asztaltársaság vasárnap délután 5 órakor tartja értekezletét. Rittler János vendéglőjében.

Aradi kereskedők az igazságügyminiszterhez.

(Az új polgári perrend veszedelme.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 5.

A kereskedő-világ érdekeit erősen érintő ügyben intézett, a budapesti társegyesületek fölhívására, Aradnak két kereskedelmi egyesülete feliratot Plósz Sándor igazságügyminiszterhez.

A felirat az új polgári perrendtartás törvényjavaslatának 84. §-ára vonatkozik. Ez azt célozza, hogy a kereskedő csupán bejegyzett kereskedővel szemben főnálló követelését perelheti ott, ahol a könyveit vezeti. Tehát, ha kereskedőnek nem bejegyzett kereskedővel, vagy magánféllel van követelése, mindig az adósa helyén levő bíróság előtt kell perelnie, ott kell gondoskodnia jogi képviselőről, ami tömérdek bajjal és még több kiadással jár.

Most, hogy a törvényjavaslatot a képviselőház igazságügyi bizottsága az ülés elejére tárgyalásra kitűzte, a főváros kereskedelmi és ipari szaktestületei, élükön a Magyar Kereskedelmi Csarnok, az Országos Kereskedelmi és Szakcsarnok, a Budapesti Kereskedelmi Testület s az Országos Iparegyesülettel, feliratot intéztek Plósz Sándor igazságügyminiszterhez e szakasz megfelelő módosítása, esetleg elejtése érdekében s a feliratot pártolás végett megküldték az ország összes társegyesületeinek.

Az Aradi Kereskedelmi Testület s az Aradi Kereskedők Köre csatlakozott a mozgalomhoz s tegnap mind a kettő hasonló értelmű feliratot intézett az igazságügyminiszterhez.

A feliratokat küldöttség fogja átadni az igazságügyminiszternek. A küldöttségben, a mint értesülünk, az aradi kereskedelmi és iparkamarát s az egyesületeket dr. Marschall Lajos kereskedelmi és iparkamarai titkár fogja képviselni.

A császár váltói.

(A megvesztegethető hadsegédek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 5.

Bécsben a napokban dr. Basch egyetemi tanár orvosi működésének negyvenedik évét ünnepelte. Az orvostanár igen érdekes ember, mert ő volt a szerencsétlen Miksa császárnak udvari orvosa, aki urát mindenhová elkísérte és a válságos napokban is, egész halála órájáig állandóan mellette volt. Bár a tanár erről az időről már sok visszaemlékezést írt, könyvben is kiadta emlékiratait, de maga is szokta mondani, hogy még nagyon sok részletet nem mondott el sehol.

Egy bizalmas ismerősének, aki újságíró, a következőket mondta el:

— Miért lövette föbe a köztársasági kormány a császárt, holott már teljesen ártalmatlanná volt téve, hiszen a francziák is cserben hagyták és így már nem árthatott a mexikóiaknak? — kérdezte az újságíró.

— A császár — így felelt az orvos — kész volt aláírni bármily nyilatkozatot, hogy a mexikói koronára igényt nem tart, arról örökre lemond, de ezzel a köztársasági párt nem elégedett meg. Tartott attól, hogy a monarchikus törekvéseknek még maradnak támogatói. De meggyőződése, hogy a mexikói kormány nem merete volna a halálítéletet végrehajtani, ha az Egyesült Államok részéről nem nyert volna biztatást. Az Egyesült Államoknak sehogya lett volna ügyére, ha az északi részekben monarchia áll fenn.

— És sehogyssem lehetett volna a császárt megmenteni?

— De igen; ámde a kísérletek meghiusultak az osztrák követ magatartásán. Miksa császár Escobedo tábornok foglya vylt. Ha a tábornok két hadsegédjét megvesztegették volna, akkor a császár megmenekül. Ámde a császár barátjainak nem volt elegendő pénze. A hadsegédek váltót is hajlandók voltak elfogadni, ha a császáron kívül az osztrák követ és még néhány előkelőség aláírja. A császár aláírta a váltót és átadta nekem, hogy szerezzem meg a többi aláírást is. Amint felkerestem az osztrák követet, ez kijelentette, hogy miután a felszólított előkelőségek megtagadják a váltó aláírását, ő sem írja alá. Az időből teljesen kifogytunk és más megoldást nem tudtunk hamarjában találni.

— Igaz, hogy a császár az utolsó perczig nem hitte, hogy a halálos ítéletet végrehajtják rajta?

— Igaz, de mi tudtuk, hogy milyen sors vár reá. Egyszer lett volna alkalmam egy hazugsággal talán életét megmenteni. A császár váltólázbán szenvedett, azt kérdezte tőlem, mit gondolok, az éghajlat nem fogja-e teljesen aláásni egészségét. Ha én akkor diplomata lettem volna! Azt kellett volna mondanom, hogy feltétlenül ártalmas a mexikói levegő és így rávenni a császárt, hogy visszatérjen Európába! De sokszor tettem magamnak szemrehányást!

A beszélgetés folyamán Sarolta császárné is szóba került. Az orvos kijelentette, hogy a szerencsétlenség előtt is már mutatkoztak a császárnén a téboly előjelei. Üldözési mániában szenvedett és mindig hordott magával tannint, mert félt attól, hogy megmérgezik.

Igy megtörtént, hogy mikor egyszer IX. Pius pápa ebédre hívta meg, tányérját hirtelen kicserélte a pápa tányérjával. A téboly tünetei előzőleg is már sokszor mutatkoztak rajta, azonban később, amikor már teljesen meghibbant elméje, voltak néha egészen világos órái

is. És ilyenkor mindig szerencsétlen férjével foglalkozott. *Tegethof* tengernagynál volt alkalmam látni egy képet, amelyet a császárné festett. A vadul hullámzó Oceánon egy kormány és evezők nélküli könnyű sajkában ül a császár. A képen szimbólikusan az a gondolat jut kifejezésre, hogy a császár el van veszve.

Szegény Miksa császár! Maradt volna a gyönyörű Miramare kastélyban, ne vágyott volna a koronára, nem öntözte volna kihulló vére Queretaro sziklás földjét . . .

Nyolc hónapi államfogház halálos párbajért.

(Ügyvéd és ügyvédjelölt párbaja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 5.

A szegedi államfogházban öt hét óta raboskodik már egy fiatal erdélyi ügyvédjelölt, a kit egy halálos kimenetelű pisztolypárbajért *nyolc hónapi államfogházra* ítélte a csikszeredai törvényszék. Ezt az ítéletet helybenhagyta az ítélőtábla és megerősítette a kuria is.

Dulinszky József az államfogoly, akit ugy kényszerítettek a pisztolypárbajra, amelynek aztán emberáldozata lett. Az első golyóváltásnál az ügyvédjelölt lövése a gyomrán találta *Kány* János dr. csikszeredai ügyvédet. A golyó *nyolc helyen tépte széjjel a szerencsétlen ember beleit*, aki rettenetes sebeibe másnapra belehalt.

Érdekes a története ennek a szomorú kimenetelű párbajnak. *Dulinszky* József a következőképpen írta le a történetét annak a párbajnak, amely miatt most ő nyolc hónapon keresztül lakója marad a lovag-fogháznak:

Egy alkalommal egyik csik-szeredai vendéglőben társaságban vacsoráztam. Többek között szóba jött a csik-szeredai társadalom és társadalmi élet is, persze rendes szokás szerint az egyes szereplő egyéniségek megbírálásával. Én hét évi távollét után (négy évig Kolozsvárt voltam az egyetemen, három évig pedig Szász-Régenben szolgabíró) csak épen abban az időben kerülvén ismét haza szülőföldemre, a társaságnak ebbe az épületes eszmefuttatásába nem szóltam bele; de midőn egyik ur, aki magasabb rangú tisztviselő, azt a kijelentést tette volt ellenfelemről, dr. *Kány* János ügyvédről, hogy ez *ügyvédjelölt korában brát lopott*, mindenhonnan kidobták stb., meg nem állhattam, hogy kollégám érdekében fel ne szólaljak.

Az illető ur nyilatkozatait felszólalásom után is mindenekben fentartotta, mire én a társaságot elhagyva, hazamentem és azonnal értesítettem dr. *Kány* at egy ajánlott levélben az esetről, azonban a nyilatkozatot tevő ur nevét elhallgattam. Ezzel a levéllel, melyben egyszersmint azt is kijelentettem, hogy mindaddig, míg az ellene emelt vádak valótlanúsága beigazolást nem nyer, vele minden összeköttetést megszakítok, alkalmat akartam nyújtani dr. *Kány* nak, hogy a vádak alól magát tisztázhassa.

Ezen ellenfelem engem provokáltatott. Én is megneveztem segédeimet; miután azonban az illető ur, aki ellenfelemről az inkriminált nyilatkozatot tette, adatokkal támogatta állításait és ezeket az adatokat nekem át is szolgáltatotta, segédeim utján *megtagadtam az elégtételt* és becsületbiróság alakítását hoztam javaslatba. Kijelentvén egyuttal, hogy ha ellenfelemet a becsületbiróság párbajképesnek mondja ki és az általam írt levélben sértéseket lát fennforogni, bármilyen fegyveres elégtételt kész vagyok megadni.

A becsületbiróság össze is ült, azonban az ügy érdemi elbírálásába nem bocsátkozott bele, mivel az általam írt levelet ellenfelemre nézve sértőnek találta s ez apon engem elégtételadásra kötelezett. A becsületbiróság ítéletének kihirdetése után segédeim az ellenfél segédei által előterjesztett föltételeket szó nélkül elfogadták és ilyen értelemben meg is történt a párbaj.

Föltételek voltak: kétszeri golyóváltás 30 lépésről, előlépés nélkül, közönséges párbaj-

pisztolyokkal, a pisztolyokat fegyverkovács tölti és a golyókat is az önti; célzási idő az első lövőnek fél perc, a másodiknak egy perc. A párbaj szabályszerűen folyt le és ellenfelem megsebesülésével végződött; a golyó beleit 8 helyen furta keresztül és az ügyvéd *egy pár nap múlva meghalt sebeibe*.

Egy érdekes körülmény is fordult elő ennél a szomorú párbajnál. A párbajt megelőző éjjel ugyanis egyik segédem azt álmodta, hogy ellenfelem engem a párbajban meglőtt. Reggel, mikor a párbaj színhelyén megjelentem, feltűnt, hogy segédeim megállapodásuk ellenére talpig feketébe vannak, kérdezősködésemre azonban ennek okát nem mondták meg, csak mikor lövésem talált, szaladt hozzám a két segédem, akik különben kollégáim, s könnyezve ölelgetnek össze-vissza, elmondván egyszersmint az álmot is.

Ez rövidesen a párbajom története. Most cselekszem itt benn a befejezést.

Az ügyvédjelölt, aki legjobban fájlalja, hogy a szerencsétlen kimenetelű párbaj megtörtént, most kegyelemért folyamodik a királyhoz.

Az aradi határ veszedelme.

(A torzsgomba-kár megállapítása. — A fekete rozsdá. — A buza és a többi gabona.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 5.

A kárbecslő bizottság, melyet a torzsgomba által elpusztított termés megbecsülésére, illetve a megfelelő adóleírás megállapítására kiküldött a tanács, már befejezte működését.

A baj, legalább az aradi határban nem volt olyan nagy, mint aminőnek az első ijedség idején látták. A gomba főképpen a kövér földekben pusztított s leginkább ott, hol két-szer egymásután vetettek buzát. A pusztítás szörványos s csupán egy-két gazdat érintett súlyosan.

Összesen *háromszázötven* holdnyi elpusztított területet jelentettek be, s ebből *kétszázhatvanegy holdat talált tényleg elpusztítottnak a bizottság*. Figyelmük kívül hagyták a bérb adott földeket, mert ezekért ugyanis megkapja a bért a oirtokos, ki az adót fizeti. Nem vették tekintetbe azon területeket, hol egy harmadnál kevesebbet pusztított a torzsgomba, mert a törvény csupán harmadok szerint ismeri el az elemi kárt. Végül figyelmen kívül hagytak azon földeket, melyek tulajdonosai nem jelentették be kárukat.

Ott, ahol a gomba jelentkezett, *nagyobbára két harmadnyi kárt okozott* s így két-harmadfél métermázsa lesz holdankint a buzatermés e területeken.

A torzsgombáról ijesztő hírek keltek szárnyra s most kiszül, hogy az aradi határnak sokkal nagyobb veszedelme a *fekete rozsdá*, mely hasonlóképpen a buzát teszi tönkre. De míg a torzsgomba ledönti a buzát, a fekete rozsdá pusztítása csak tüzetesebb szemlélésnél látható. A kalászt megfehériti s üresen áll tőle a száron. A fekete rozsdás területek sokkal nagyobbak, mint azok, hol a gomba mutatkozott.

Mind a két baj a *buzának* ártott, míg a *rozsa, árpa, zab* igen szép. Általánosságban a buzatermés is kielégítő lesz. A *kukorica* nagyon elkésett s a fejlődés olyan fokán áll, mint máskor május végén. A legutóbbi napokban azonban tetemesen és gyorsan fejlődött, úgy, hogyha szép ősz követi a nyarat, jó termést hoz a kukorica is.

A kárbecslő-bizottság tagjai voltak: *Kilényi* János városi alszámvevő, *Opre* Péter dr. törvényhatósági bizottsági tag, *Oláh* Elemér kataszteri nyilvántartó és *Herling* Gyula városi almérnök.

Szerelem és osztrák gyűlölet.

(A Schönerer-család botránya.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, július 5.

Az osztrák politikai és katonai köröket szenzációs botrány foglalkoztatja. A kínos hatást keltő ügy most pattant csak ki, de a beavatottak már hónapok előtt tudták, hogy a botrányt nem lehet a nyilvánosság előtt eltitkolni.

Most kipattant s valószínű, hogy konzekvenciái nagy port fognak fölverni.

Az eset a következő:

A nagy-német-párti *Schönerer*, a kinek nevét reichsrathi hangos szereplése révén Ausztria határain túl is ismerik, Rosenauban lakik Krems mellett. Boldog családi életet élt s két viruló szép leányát nagy gonddal nevelte.

Tavaly télen Kremsben bált rendeztek. A bálon megjelent *Schönerer* a családjával s ez alkalommal történt, hogy a kremsi helyőrség egy daliás gyalogos tisztje beleszeretett az idősebbik leányba. A tiszt *lengyel* családból származik s csakhamar meghódította a szép leány szívét.

A viszony annyira benső lett a fiatalok között, hogy a tiszt nemrégiben megkérte a leány kezét. *Schönerer* azonban kikoszorózta s így indokolta meg elutasító válaszát:

— Semmi esetre sem engedem meg, hogy a leányom *lengyel* embernek és *császári osztrák* tisztnek legyen a felesége.

Schönerer hajthatatlan maradt. Nagy-német politikai nézetét még a leánya boldogságáért sem akarta feláldozni.

A tiszt egy ideig elkerülte *Schönerer* rosenau kastélyát. Nehány héttel ezelőtt azonban a szerelmes leányzó kiszökött szülei házából — s azóta *nyoma veszett*.

Schönerer most följelentette az esetet a katonai becsületbiróságnak.

Leánya megszöktetésével a tisztet vádolja s miután szigorú megbüntetését kéri, kijelenti, hogy *leányát örökre kitagadta*.

Schönerer párthivei azt mondják, hogy ha a katonai becsületbiróság a tisztet szigorúan meg nem büntetné, az ügyet a parlamentben is szóvá fogják tenni.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: *Piros bugyelláris* népszainmü. Este: *New-York szépe*, operette. Fedák Sári vendégfelleptével.
Hétfő: *Lili*, operette. Fedák Sári vendégfelleptével.
Kedd: *Szünet*.
Szerda: *Vizözön*, szinmű.

* **Fedák Sári** — szinigazgató. Érdekes színházi hírt hallottunk a mai nap folyamán, még pedig igen jó forrásból. E szerint *Beöthy* László, a budapesti Nemzeti Színház volt igazgatója és — *Fedák* Sári együttesen kibérik az *Úránia* színházat s társulatot szervezve, abban jobbara énekes darabokból előadásokat fognak tartani. A színház e kettős vezetés alatt már az ősszel megkezdte működését.

* **Lotti ezredesei**-ben ma este másodsor lépett föl *Fedák* Sári az aradi színházban. Jól lehet az operettet jól ismeri az aradi közönség s a vendégművészek csak két nappal előbb játsza már el, mégis nagy közönség gyűlt a színházba, s ez szívesen bódolt meg *Fedák* Sári eleganciájának, kedvességének, táncának és sikkjének, melyek főképpen a második fel-

vonás fregolládájában jutottak érvényre. Pom-pás toalettjei ma is feltűnést keltettek. Ének-számaikat végtelen grációzitással adta elő s a kis Theá-ról szóló dalát kétszer is meg kellett is-mételnie. (z. t.)

* **New-York szépe.** Vasárnap este mutatja be *Fedák Sári* oly hamar híressé vált alakítá-sát, a *New-York szépe* Kissiejét. A szerep tar-kitására szolgáló beételek a következők. „A ró-zsabimbó és a méh” románc, egy tüzes bolero, egy kánkán és a fütty-kuplét pótoló eredeti magánjelenet, mely *Fedák Sárinak* az ötlete. Minthogy *Bill* személyesítője, *Sarkadi Aladár* elesik a füttyjelenéstől, a darab más helyén előadja a multkori előadás alkalmával nagy sikerrel bemutatott eredeti amerikai füttykuplét.

* **Fedák Sári bucsufellépte.** Hétfőn este bu-csuzik *Fedák Sári* az aradi közönségtől a *Lili* címszerepében. A művész a darab keretében közkívánatra megismétli az óriási sikert ara-tott „Rózsabimbó és méh” románcot, azonkívül előadja *Huszka Jenőnek* „A két veréb” című dalát.

* **A színházi könyvtár világitása.** Nemrégén a házi könyvtárban tűz ütött ki. A tűz oka az volt, hogy egy ott felejtett égő gyertya meg-gyújtott egy papírlapot s ettől tűzbe borult ne-hány könyv. A tűz azonban szerencsére nem terjedt tovább s sikerült meg csirájában el-fojtani. *Zilahi Gyula* igazgató azonban rögtön kérte a várost, hogy a könyvtárba, továbbá a ruhatárba vezettesse be a villanyvilágitást, mert könnyen történhetik ebben a két helyiségben, ahol gyertyát kell használni, nagyobbfajta sze-rencsétlenség. A tanács elrendelte a villany be-vezetését s a mai ülésen *Varjassy Lajos* tanács-nok már be is jelentette, hogy a villany ugy a könyvtárba, mint a ruhatárba már be van ve-zetve.

Kereskedők vád alá helyezése.

(A Taub és Neumann-cég esődje.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 5.

Az aradi törvényszék vádpanácsa má az egykori *Taub* és *Neumann* aradi női divat cég ismeretes üzelmével foglalkozott. Az üzlet a hitelezők kijátszására szövevényes manipulációt folytatott s e miatt vizsgálatot indított az ügyész-ség *Taub* (Tagányi) Sándor, *Neumann* Hermann s bűnrészesség címén *Szelle* József és *Schwemmer* Emánuel ellen.

Szelle és *Neumann* megszöktek és szöké-sük idejére az ellenük folyamatba tett eljárást beszüntették. A többiek a vádirat ellen kifogással éltek s e miatt foglalkozott ma az ügy-gyel a vádpanács.

A vád szerint, *Taub* és *Neumann*, hitele-zők megkárosítására, gazdag raktárakat elide-genítették s eladták *Schwemmernek*, azaz tu-donképen *Szelle*nek, akinek nevében *Schwemmer* eljár. Ezt az eladást azonban nem csinál-ták meg olyan egyszerű módon, hanem meg-lehető s furfanggal. *Schwemmer* s inleg köl-csönt adott az üzlettársaknak, kik ennek fejé-ben áruikat *fedezet* címén *Schwemmer* kezébe ját-szották. Ez látszólag egyszerű zálogügylet volt. Az árukat ezután elszállították *Szelle*hez, aki tulajdonképen a kölcsönpenzt adta.

Erre cégváltozások történtek, melyek után az árukat ismét visszavitték az üzletbe. Előbb *Neumann Hermann* lett a cég tulajdonosa, majd *Neumann Hermann* és *társai*, végre ez az üz-lettárs egyedül. Mikor az árukat visszazállít-tották, úgy tettek, mintha bizományi üzletet rendeztek volna be.

A vádpanács előtt *Taub* (Tagányi) Sándor képviselőjében *Nagy Sándor* dr. jelent meg, ki a bűncselekmény elkövetésével *Neumann Her-*

mannat vádolta. *Taub* előbb kilépett az üzletből s a bűns manipulációk *Neumann* terhelik.

Schwemmer Emánuel védője, *Sonnenfeld* Károly kijelentette, hogy védenca bizományi- és zálogüzletet csinált csupán a kérdéses ese-tekben.

Neumann említett üzlettársát *Reisinger* Fe-renc dr. védte. *Reisinger* ama vádat, hogy vé-denca nevét adta a cégváltozáshoz, elfogadja. Ez azonban — ugymond — nem büntetendő cselekmény. A törvény nem bünteti azt, aki a végrehajtást megnehezíti. Védenca pedig nem hiúsította meg a végrehajtást, hanem csupán feltartóztatta. Tovább is lehetett foglalni, sőt még őt magát is perelhették.

A vádpanács hosszas tanácskozás után ki-mondta — minthogy a bizonyítékok elég ala-pos gyanúkat nyújtanak — mind a három vádlottat vád alá kellett helyezni.

A vádpanács tagjai voltak: *Gallu* József el-nök, *Radány* Dezső dr. előadó és *Ribiczey* Fe-renc bírák, *Domokos* László alügyész, *Zih* Jó-zsef jegyző.

A szintársulat nyara.

(A szünet és a békés-gyulai szeszon.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 5.

Az aradi szintársulat, mint már megirtuk, szombaton, f. hó 12-én fejezi be a nyári sze-zont. Másnap becsukják a szinkör kapuit s ok-tóberig nem lesz Aradon színészet.

Ámbár az idei nyári évad jóval rövidebb a szokottnál, annak eredményével *Zilahi Gyula* igazgató nagyon meg lehet elégedve. Ugyszól-ván minden este telt ház előtt játszottak a színészek, a mióta vendégszereplések vannak napirenden. S ha nem is volt vendég, a hatal-mas nézőtér elég látogatott volt s bőségesen behozta az igazgató költségeit.

De nincs panáza a közönségnek sem, mert a másfél hónapos nyári évad műsora ki-tűnően volt összeállítva és változatosságánál fogva pompás szórakozást nyújtott. Az igaz-gatóság gondoskodott arról, hogy a figyelmet állandóan lekötve tartja. *Szirmai* Imre, *Ivánfi* Jenő, *Rózsa* Lili, *Miss Duncan* felléptei, utóbb pedig a zajos *Pálmay*- és *Fedák*-esték beiga-zolták, hogy az aradi közönség szíves-örömet meg színházba s megtölti annak ülőhelyeit szorongásig még nyáron is, ha ott kellő élve-zetet talál.

A társulat nyári programját s a jövő-re való előkészületeket a következőkben vá-zoljuk:

(A nyári szünet.)

Az aradi nyári szeszon befejezése július 12-én egy nagyszabású estély keretében fog megtörténni. A *Fokról-fokra* című énekes-bo-hózat kerül színre. Ennek egyik felvonásába valóságos hangversenyt illesztenek, a melyben nemcsak a társulat egész énekes személyzete vesz részt, de több helybeli műkedvelő hölgyet és urat is felkérték a közreműködésre. *Zilahi* igazgató ezen érdekes este jövedelmét a buzgó karszemélyzet megjutalmazására szánta.

Július 18-án kezdődik a társulat nyári szünetje s tart egy hónapig, augusztus 18-ig.

A szünetet a tagok tetszés szerinti helyen töltik, *augusztus 13-án* azonban már Gyulán kell lenniök, mert az nap kezdődnek a próbák.

(A gyulai arénában.)

Augusztus 15-én nyílik meg a gyulai nyári szinkör. Gyulán nagy érdeklődéssel várják az aradi szintársulatot. A hírletet már erősen gyűjtik s az a lehető legjobb eredményre biztat.

A gyulai első előadás programja azonos

lesz az *Aradi Nemzeti Színház* megnyitó disz-előadásának változatos műsorával.

A társulat bemutatja Gyulán az összes eddig lejátszott ujdonságokat s főleg arra fog törekedni, hogy az aradi őszi szeszonra előké-szüljön.

Ugyanott fogja *Zilahi* kiegészíteni társula-tát, illetve új erőket szerződtetni azok helyébe, kiket elbocsátani szándékozik, hogy a mikor Aradra visszatér, akkorra teljesen össze legyen tanulva a társulat.

A gyulai szeszon szeptember 29-én ér véget.

(Egy oszomó ujdonság)

A nyarat főleg énekes darabok, operák, új operettek s néhány új népszimű betanulásá-ra fogja felhozni a társulat. És hogy ehhez a zenekar is megfelelő legyen, a jelenlegi, tí-zennyolc tagból álló zenekart *Krüger* első he-gedűsön kívül elbocsátja az igazgató s helyet-tük huszonnégy új zenészt szerződtet. Érdekes megemlíteni, hogy az ősszel az a színházi ze-nekar fog Aradra bevonulni, amely *Orbán Árpád*, a kiváló karnagy vezetése alatt nyolc éven ke-resztül együtt működött *Krecsányinál* s így tel-jesen össze van tanulva.

Az őszi szeszon elején az aradi színházban a következő ujdonságok s nevezetesebb repri-se-k lesznek:

Az operák közül *Lohengrin* a melyet óriási apparátussal szándékozik *Zilahi* felújtatni, továbbá a *Parasztbecsület*, a *Bajazzók*, *Trouba-dour*, *Roland mester* és még egy néhány. *Z. Singhoffer* Vilma asszony, a ki valósággal lelke az opera-előadásoknak, az egész nyári szünide-jét azzal fogja tölteni, hogy ezekre a dalmü-vekre előkészüljön.

Az operette ujdonságok közül bemutatóra kerülnek: az *Uj földesur*, *Hüvös István* pom-pás zenéjű ujdonsága, a *Napfogyatkozás*, *Koldus és királyfi*, továbbá *X. asszony*, énekes bohózat s *Milliók a hó alatt*, énekes látványos szimű.

Bemutatnak népszimű ujdonságokat is, ezek során a *Rozsályi malmot*, *Kacsiány Géza* pályanyertes népsziművét, a *Régi szeretőt*, *Gécy István* legújabb darabját, a *Liliom Klári-t* stb.

Zilahi az ősszel és a télen igen sokszor fel fog lépni. Az ő felleléptével színre kerülnek a *Skót nemes*, *Hugo Viktor* vígjátéka, *Goldoni Hazug-ja*, a *Szevillai borbély*, *Figaró házassága*, a *Lyon-i futár*, *Don Caesar* stb. Ujdonság lesz *Kuruc Féja Dávid*, *Fényes Samu* dr. nagyhátasú sziműve, *Bottyán generális*, továbbá *A dada*, *Bródy Sándor* szenzációs drámája, a *Szerencse* vígjáték a budapesti Nemzeti Színház műsorá-ból, *Harc az aranyért*, dráma, a *Kereszt jelenében*, mely a világhírű „*Quos vadis?*” után készült és *Yvette*, *Maupassant* sziműve, a melyet nem rég mutatott be a budapesti Nemzeti Színház.

Ezekhez az ujdonságokhoz csatlakoznak majd azok, melyeket a fővárosi színházakban időközben bemutatnak.

(Megnyitás Aradon)

Az aradi őszi szeszon október 1-én kezdődik. A közsínházat *Zilahi* a *Hunyadi László* operá-val nyitja meg. Október 6-án disz-előadás lesz, a mikor egy teljesen új alkalmi darabot adnak.

Október és november hónapokban többször műsoron lesz *Az ember tragédiája*, a melyhez tudvalevőleg *Zilahi Gyula* megvásárolta a kül-földön is híres, mesés pazarsággal kiállított *Esz-terházy-féle* jelmezeket és diszletket. Ezeket egy impresszárió már számtalanszor kérte *Zi-lahytól*, hogy *Madách* remekét bemutassa *Bécs-ben* és *Berlinben*, de *Zilahi* — noha ezzel meg-lehető nagy üzleti haszontól esett el — csak november végén fogja átengedni a jelmezeket, mert az a szándéka, hogy az aradi közönség-nek mutassa be azokat legelőször.

Végh István, a kinek neve mellé nem ok

nélkül szoktuk ezt a jelzőt szedetni, hogy „a zseniális színházi festő”, mert a maga szakmájában ma tényleg az első művész-ember: az egész nyarat itthon tölti és szorgosan festi az új díszleteket, a melyek már eddig is méltán feltűntek a színpadon. A ruhatárat a nyár folyamán szintén felújítják.

Mindezekből az tetszik ki, hogy Zilahy a téli szezonra nagy ambícióval készül s minden irányban ki fogja elégíteni azt a várakozást, melyet igazgatói működéséhez fűz a közönség.

Sikkasztó gyógyszerész.

(Szókés az ablakon keresztül.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 5.

Szemerjai Kovács Mihály budapesti gyógyszerész a kikapós patikáriusok közé tartozik. Ez a természete juttatta oda, hogy nejtől különválva él, s ezért volt mindig kevés a pénze. Miután a pénze eluszott, költeni pedig szeretett, lopott és sikkasztott.

Az uri gazembernek a fővárosban, a Népszínház-utcában gyógyszerértára volt, melyet közösen bérelt egy üzlettársával. Nagyon szomorú tapasztalatra jutott ez az üzlettárs: észrevette, hogy Kovács tizenkétezer koronával megkárosította.

E mellett még annyira aljasodott, hogy két szegény irodaszolgának is elsikkasztotta vagyonát, mindegyikét ezer korona óvadékol.

Ma azután megszökött Kovács, még pedig nagyon furfangos módon, mert tartania kellett attól, hogy a gyanakodó üzlettársa még megakadályozza menekülését.

A népszínház-utcai üzletből ugrott meg és szökését úgy leplezte néhány óráig, hogy kalapját és kabátját az üzletben hagyta. Bevonult a gyógyszerértár melletti hálószobájába, ennek ajtaját belülről becsukta, s a kulcsot bennhagyta a zárban.

Mikor feltűnt hosszas eltűnése, zörögtek ajtaján, majd betörték, de a szobában nem találták. A nyitva lévő ablak világosan megmagyarázta, hogy azon át megszökött.

Az üzlettárs azonnal jelentést tett az esetről a rendőrségnek, mely Kovács ellen kiadta az elfogatási parancsot.

A megszökött gyógyszerész harminckilenc éves, nagyváradi születésű.

TANÜGY.

Az aradi felsőbb leányiskola.

— Iskolai értesítés. —

Az Aradi Városilag Segélyezett Magán Felsőbb Leányiskolában folyó év szeptember hó 1-én az első, második és ötödik, hatodik osztály nyílik meg. Az első osztályba felvétetnek négy elemi osztályt végzett tanulók, vagy a kik sikeres felvételi vizsgát tesznek. A második osztályba beiratkozhatnak az első osztályból fellépő, vagy a polgári leányiskola első osztályát végzett növendékek. Minthogy a magas kormány a nyilvánossági jogot kilátásba helyezte, a tanulók az év végén államérvényes bizonyítványt fognak kapni.

A felsőbb leányiskola tanterve lényegesen eltér a polgári leányiskola tantervétől, főképp a tantárgyak száma és a végzendő tananyag nagyobb terjedelme tekintetében. Az eltérés már a második osztályban annyival inkább lényeges, minthogy itt már a francia nyelv kötelező tantárgy. A magasabb osztályokban a latin nyelv fakultatív tantárgy lesz, hogy azon növendékek, kik a nőgyimnasium hetedik osztályába akarnának fellépni, ebből sikeresen vizsgázhassanak. A felsőbb leányiskolai oktatás általában kiváló súlyt fektet a hazai és idegen nyelvek-

nek — francia, német, — hazai irodalomnak, nemzeti és világtörténetek, a természettudományoknak, rajznak, kézimunkának a magasabb műveltség színvonalának megfelelő tanítására.

Az első és második osztályban beiratási-díj 20 korona, a tandíj évi 120 korona, mely havi részletekben is fizethető. Az ötödik és hatodik osztályban az évi tandíj 208 korona, mely szintén havi részletekben fizethető. A felsőbb leányiskola hatodik osztályából a növendékek a tanítóképző harmadik osztályába vétetnek fel. Az átlépés megkönnyítésére az igazgatóság gondoskodni fog, hogy a növendékek a paedagógiát már az ötödik osztályban is tanulják.

Az intézettel kapcsolatos internátusban a jelentkezők évi 600 koronát fizetnek tíz havi részletben. A növendékek teljes ellátást nyernek, a legnagyobb gondozásban részesülnek s főleg a francia és német nyelvi társalgásban szereznek gyakorlatot. A zene-oktatás külön de mérsékelt díjjal jár. Az internátus igazgatónöje és fővezetője özv. Sváby Pálné-Turcsányi Gizella.

Minden, az intézetre vonatkozó közelebbi felvilágosítással akár személyesen, akár levéllileg az igazgatóság készséggel szolgál. Jelentkezhetni az intézet helyiségében, a városi siketnéma intézet épületében, a Haszinger-utcai leányiskola belső udvarában Rákóczy-utca 8. sz. első emelet, naponként délelőtt 11—12; más órákban az igazgató magánlakásán: Lázár Vilmos-utca Földes-ház, II. emelet: Somogyi Gyula dr., aradi városilag segélyezett felsőbb leányiskola igazgatója.

(—) Az aradi tanítótestületek segélyalapjának t. tagjai ezúton értesítetnek, hogy a segélyalap ügyeiben, a nagy szünet tartama alatt Szilágyi György alelnök urhoz (hétköznapokon reggel 8—10 ig a templom-utcai elemi fiúiskola földszinti saroktermében) fordulni sziveskedjenek. Az elnökség.

A braganzai herceg londoni anzikszkártyája.

(Üdvözlés Londonból.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 5.

A szép arcu braganzai herceg most London városában ugyancsak sóvárogva gondolhat vissza Magyarországra. Itt bezzeg nem vesznek olyan komolyan minden csekélységet a hatóságok, sőt itt Magyarországon Jutitia istenasszony is az ilyen nagy urak kedvéért kötötte be zsebkendővel a szemét, hogy ne lássa meg, amit jobb nem látni.

Az ugynevezett „élet”-be Nagyváradon vették be a braganzai herceget. Tizenkilenc-husz éves hadnagyocská volt, pelyhedző bajuszu, ábrándos szemű, szőke gyerek.

De akkor még nagyon szűkre fogták a pórását és a zsebpénzét sem főhercegi méretekben szabta meg fenséges papája. De volt a fiatal hercegnek egy dús gazdag földbirtokos barátja, aki lojális készséggel tartotta a hátát, hogy azon ugorják a zajló élet kellő közepébe.

A földbirtokos nagy tennisz-pártkat rendezett, amelyekre a főhercegen kívül hivatalos volt egy-egy csinosabb művész is, de abból a fajtából való, amelyik nagyobb szerepeit nem a színpadon szokta eljátszani. Hogy az ilyen tennisz-pártoknak mi volt a vége, azt nem tudjuk. De tény az, hogy másnap a művész dicsekedve mutogatott barátjainak egy szép gyémánt gyűrűt, amivel a herceg jutalmazta meg — a tennisz-játékáért.

Azóta nagyot haladt e téren. Körülbelül akkorát, mint amennyi távolság egy deli huszár és egy — bagózó matrózfiu közti van.

A herceg még Londonban is fenntartotta az összeköttetést magyarországi barátaival, főleg a nagyváradiakkal, a kiknek sűrűn küld egy-egy vidám anzikszkártyát.

A legutolsó ilyen képes levelezőlapot jun. 27-ikén kapta egy nagyváradi barátja.

Az anzikszkártyát, mely a Buckingham palotát ábrázolja, június 23-ikán, tehát a nagy skandalumot megelőző napon adta fel a a postabélyeg tanúsága szerint Ferenc József herceg. Németül van írva e néhány sor rája:

Mein Liebster! . . .

Seit zwei Tagen bummle ich hier in dem teuflisch schmierigen London Von Nebel keine Spur, dagegen überall die schönsten Ladys, die Dich grüssen und küssen lassen. Good by!

Braganza.

A vidám német anzikszkártya magyar szövege következő:

Kedvesem! . . .

Két nap óta itt tekergek ebben az ördögös piszkos Londonban. Kőnek semmi nyoma, ellenben mindenütt a legszebb ladyk, a kik csókjukat és üdvözlésüket küldik neked.

Good by!

Braganza.

Igy humorizált a mindig pajzán herceg a botrány előtti napon. Most aztán egy ideig nem igen fog képes levelezőlapozni a szegény Braganza, legalább nem hiszük, hogy valami nagy kedve volna hozzá.

SPORT.

+ A Meteor kerékpár klub vasárnap kirándulást rendez Pécskára. Találkozás a Vas-kávéházban. Indulás délután 2 órakor.

Fedák Sári — Zilahyról.

(Érdekes leleplezés.)

Arad, július 5.

Aki Fedák Sári felléptei alatt a szinkörben megfordul, egy boldogan mosolygó arcú emberrel találkozik. Zilahy Gyula színigazgató ez, ki bizonyára nemcsak a telt hazai miatt örül, hanem eszébe jut neki az az egykori leányka, aki egy műkedvelői előadáson vele együtt szerepelt s — szerelmes volt belé fölig. Fedák Zsazsa lett abból a műkedvelőből, ki az ő érdekes szerelmi epizódját aradi tartózkodása alkalmából a következőkben írta meg lapunknak:

On revient toujours a ses premiers amours . . .

A sors utjai tényleg kiszámíthatatlanok. Nem voltam egészen tizenhárom esztendő, mikor először léptem közönség elé. Valami jótékony célú hangverseny volt szülővárosomban, Beregszászon, a mire Zilahy Gyulát is lehozták. Már akkor is rajongtam a színpadért és mindenáron színészni akartam lenni, ámbár nem tudtam, hogyan lesz az lehetséges, mivel mindig azt hallottam, hogy a színésznők nagyon szépek, nagyon elegánsak és nagyon huncutok. Én pedig egy kis félszeg, csunya, komoly kis teremtmény voltam.

Azt hittem belehalok a boldogságomba, mikor megtudtam, hogy én Zilahy Gyulával fogok közreműködni egy hangversenyen. Közelről fogok látni egy pesti művészt, sőt beszélni is fogok vele — ha észrevesz.

Eljött a várva-várt nap és Zilahy mindjárt a próbán azt mondta, hogy nevezzem őt egyszerűen Zsülnek, hiszen mindenki így hívja. Az én kis ostoba szívem erre elkezdett nagyon dobogni, az arcom pedig olyan lett mint a rák.

Este, a koncert alatt egyik monológjához juszt kellett ragasztania és az öltözőben sötét volt, tehát megkért engem, hogy tartsam a tükör fölé a lámpát, hogy jobban lásson. Persze úgy ugrottam a lámpáért, mint egy szöcske és lelkendezve vittem a tükörhöz a lámpát. A

kezem csupa petróleum lett — mert Beregszászon kérem még mindig a jó öreg petróleummal világítanak. Egy egész világért sem mostam volna meg a kezeimet. Hogyan tettem volna, hiszen Zsülre emlékeztetett.

Aztán következett az én számom. Nagyon akartam Zsülnek tetszeni, összeszedtem minden tudományomat és igen bátran léptem a közönség elé. Mondhatnám szemtelenül. Magam kísértem magamat zongorán. Petroleumos kezeim szinte türehetlenek voltak, de hát mit bántam én, mikor elgondoltam, hogy milyen nagyon szép bajusza van Zilahy Zsülnek és ehhez én voltam a reflektor. Első dalom után oda jött hozzám és ezeket a szavakat mondta:

— Udvözlöm magát, mint Magyarország jövőbeli gyönyörűségét.

Nagyon bután nézhettem rá, mert nyomban hozzátette, hogy *kell* hogy színészne legyen, Aérta? zt hittem tréfál és kinevet. Nagyon sóhajtottam és azt gondoltam magamban, hogy Zsül mégis gonosz, nagyon gonosz.

Rózsaszínű világom három napig tartott. Zsül elutazott vissza Pestre és elmenetele előtt öt perccel tudtam meg, hogy — házas ember. Egy hétig voltam boldogtalan és szörnyen szerencsétlen utána. Később beláttam, hogy nem fizeti ki magát busulni, hát elhatároztam, hogy nem teszem, hanem inkább megtanulom a — történelem leckémet. Sokat gondoltam azon is, hogy hol ott az igazság, hogy mikor valaki három rövid napig szerelmes és egy teljes hétig boldogtalan utána.

Azóta nagyot fordult a világ kereke. Sok-sok év elmúlt. En óriási küzdelmek után mégis elértem a színpadot, az én világomat, az én gyönyörűségeim álmomat. Annyira rajongtam érte, annyira vágytam rá, hogy még most is — pedig már öreg színészne vagyok — azt hiszem, hogy ez lehetetlen. Hát még ha elgondolom, hogy én a Zilahy Gyula színházában játszom! Hja, a sors...

De ez egyszer a sors igazán kedves és figyelmes volt. Zilahy hálás lehet a sorsnak, a miért ide hozta, én pedig hálás vagyok Zilahynak, a miért engem idehozott. Visszagondolok a mai, tegnapi és minden aradi estémre, hogy milyen búbajosak, milyen meleg voltak, és úgy elgondolom magamban, hogy Zsül mégis édes... nagyon édes...

Most pedig bocsánatot kérek, hogy irtam. Nem szoktam ujságba csak nyilatkozatokat írni. Azt is igazán csak ha nagyon muszáj. Ennek sem én vagyok az oka, hogy most irtam, de az *Aradi Közlöny* kedves szerkesztősége, a kinek én elég könnyelműen megígértem, hogy mesélek valamit magamról. Ha tehát nem jól beszéltem, bizony Isten nem én vagyok az oka. A vigasztalásom különben az — és erre szinte kárörvendve gondolok — hogy ha a szerkesztő urakat megkérném, hogy énekeljék el holnap a New-York színpadon a „Rózsabimbó és a méh”-ről szóló dalt, zavarba jönnének és éppen olyan lámpalázuk volna, mint most van nekem.

Fedák Sári.

MULATSÁGOK

(—) A kereskedők köre estélye. A nagyobb szabású nyári mulatságokat házas jellegű, de kiválóan vonzó estély váltja föl. Ezt az *Aradi Kereskedők Köre* rendezi szombaton, e hó 12-én a városligeti vendéglő nagytermében. Az estély műsorában a *szintársulat két tagja* működik közre, a többi számokat jeles erők zene-számai töltik ki. A műsort tánc követi. Az estély műsorát pár nap múlva bocsátják ki.

Az új görög-katholikus templom és Aradváros.

(A jogügyi-bizottság ülése.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, július 5.

A város törvényhatóságának szerdai közgyűlésén érdemleges határozatot hoznak az aradi új görög-katholikus templom építése ügyében. Huzódik ez a kérdés már évek, évtizedek óta, huzták a tárgyalások, átiratozások, egy végtelen hosszú per, s most végre, hogy kimerült minden forrás, amelyből anyagot lehetne meríteni a kegyuri jogok, az építés- és a telek-kérdés megoldásának elodázására, és a terhek átiratására, végre sikerül talán megállapodásra jutni a városnak, mint kegyurnak az egyházzal, amely a templom építést elvállalta.

Ismertettük már azt a nagyszabású tervet, amely szerint az egyház templomát felépíttetni akarja. A telek, ahova az épület kerül, a Deák-Ferenc- és a Templom-utcák között van; ennek a téglalakú teleknek két utcai oldalán két három emeletes díszes palota épül, melyen keresztül átjáró lesz a Deák- és Templom-utcák között. Az udvar két oldalán bazárok, kereskedések lesznek, s a nyugati oldalon építik majd a templomot, mellé a paplakot.

Ezeket az építkezéseket, amelyek több száz ezer forintba kerülnek, a lugosi gör. kath. püspökség egy vállalkozónak adta ki, aki *déj talanul építi meg a palotákat, bérházakat, bazárokat, a templomot és a paplakot, az egész épület jövedelme azonban ötven évig a vállalkozóé, s csak azután megy át az egyház tulajdonába a templom és a paloták.*

Igy a vállalkozó az építésbe befektetett pénzét ötven év alatt kamatosan visszakapja, az egyház ugyanannyi idő után tekintélyes vagyonghoz jut, a város pedig szépül és jövedelmező adóalanyt nyer.

A kegyuri jogokkal járó kötelezettségre nézve arra a megállapodásra jutott a lugosi püspökség és a város, hogy Arad továbbra is hozzájárul a papi és kántor-tanítói fizetéshez évenként *kétezerötven koronával*, megengedi, hogy a templom és a bérház a szoban forgó telekre építhessék, a *templom és paplak fenntartásáról azonban csak ötven évig gondoskodik*, vagyis csak addig az időig, míg lejár az amortizáció, s az épület az egyház tulajdonába megy át. Ez alatt az idő alatt az egyház magán templom fenntartási alapot gyűjt s azontul maga gondoskodik a templom fenntartásáról.

Ehhez a módzatokhoz a *jogügyi-bizottság is hozzájárult* s ilyen formában terjeszti a közgyűlés elé. Ha a közgyűlés elfogadja a jogügyi-bizottság javaslatát, akkor a város megkötöti ilyen értelemben a szerződést az egyházzal s azután felterjesztik azt a miniszteriumhoz jóváhagyás végett.

Ezek a feltételek olyan kedvezők a városra is, az egyházra is, hogy előreláthatólag elfogadja azokat a közgyűlés is, a miniszter is.

HIREK.

A vértanú házában.

— József főherceg látogatása. —

Arad, július 5.

Sajátságos, érdekes helyzetbe került József főherceg, a magyarok főhercege mostani torontáli látogatása alkalmából. A főherceg báró Dániel Ernő volt kereskedelmi minisztert látogatásával tüntette ki Eleméren s egy éjjel ott is aludt az eleméri Dániel-kastélyban.

Ez a kastély pedig arról nevezetes, hogy hajdanában egy vitéz magyar ember-

nek, a magyar szabadság egyik hősnének, a később vértanúvá lett Kiss Ernőnek a tulajdona volt s Kiss Ernő, mint eleméri birtokos, egész 48-ig ezen régi, ősi nemesi lakban tartotta házi tűzhelyét.

A rációk később elemért mindenestül felpörkölték s felgyújtották a kastélyt is, melyet azonban Kiss Ernő hamarosan renováltatott. Később a vitéz szabadsághóst az osztrák pribékek *Aradon* kivégezték és ezáltal különben is aranyfényű nevét a tizenhármak sorában örökre halhatatlannították a nemzet előtt.

S most, ötvenhárom év múlva, egy főherceg pihent egy egész éjszakán át azon kastélyban, mely a szabadságharc vértanújának ősi fészke volt, a honnét azon kedves, dicső emlékü hős férfiú egykoron kiszállott a harcok mezejére, hogy életével és vérével védelmezze hazája megtámadott életét, ősi jogát, szabadságát.

Vajjon, midőn a magyarok főhercege a 48-as hős ősi házában pihent, a nyári éjszakában; a kastélyudvar falombja közt szellő járt lábujjhegyen, a hold lassan és szeliden uszott az égen, bevetvén lágy ezüstsugarait a főherceg ágya elé — vajjon a fenséges ur lelkébe nem rezdült-e bele egy komoly, lelkes arcú, nemes vonású férfiú emléke, egy hősé, egy vértanúé, a ki talán ugyanazon szobában számtalanszor aludt, ugyanazon falomb susogását hallgatta épp oly életörömmel, mint ő, de később áldozatául esett a legszörnyűbb erőszaknak, a legrettentőbb bestialitásnak, mely valaha egy nemzet lelkében gázolhatott?

Vajjon e hős házában pihenvén a főherceg, belátta-e, érezte-e, hogy igaza volt akkor e nemzetnek, melynek ilyen dicső emlékü, örök érdemü nagy hősei, ilyen örökké siratott martirjai vannak? Olyanok, akiknek fején nem ragyog ugyan aranykorona, de ragyog a nemzeti vértanúságnak koronánál dicsőbb töviskoszoruja...

Jósika sírját kirabolták.

— Kegyeletsértés kincsek miatt. —

Arad, július 5.

Főlháborító esetről kell beszámolnunk. Valami pénzsóvár, érzéketlen román ember meggyalázta Erdély fejedelmi családjának, a *Barcsayaknak* sírját, amely egyuttal a *Jósika* báró család örökös nyugalomhelyéül is szolgált. *Vulk* a neve a pellengérré való oláhnak.

A sírbolt Gyulafehérvár közelében az ugynevezett *tartariai* birtokon van. Ez a birtok századokon át a Barcsay-fejedelmi család tulajdonát képezte, állítólag itt nyugszik *Barcsay* Domokos fejedelem is. A Barcsay család házasságok révén a múlt században közeli rokonsági kötelékbe lépett a báró Jósika családdal, melynek sarja *Jósika* Miklós báró, a hírneves regényíró.

Szomorú jele az időknek, az erdélyi nemesség hanyatlásának, hogy ez a birtok is gazdát cserélt három esztendő előtt. Egy *Vulk* nevű oláh kalmár vette meg.

Vulk figyelmét a minap egy ismerőse felhívta az ősi sírboltra, mondván, hogy ahol annyi gazdag nemes fekszik, ott bizonyára kincsek, drága halotti ékességek is lesznek.

*Vulk*nak egyéb sem kellett. Nyomban nekiment a sírboltnak s a szó szoros értelmében széjjelhányatta és hogy megtalálja a kincseket, *felfeszítette a koporsókat s a csontokat széjjeldobálta.*

Századokon át Erdély első családjának temetkező helye volt e sírbolt, most széjjeldult romhalmaz, melyben szertedobálva, ruháiktól,

ékszereiktől megfosztva hevernek a fejedelmi ösök csontjai. Vulk még a falakat is széjjel-hordatta, mert kellett neki a kő, a téglá, hogy — *ólakat építhessen.*

Ezt a galád eljárást megtorlandó a Barcsay-család bűnvádi feljelentést tett a sirbolt hyénája ellen.

Román huszártisztek Aradon.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 5.

Ma este, kevéssel 10 óra után, érdekes vendégek érkeztek Aradra. Két romániai lovas-tiszt ez: *Ledoján* ezredes és *Miron Costei* százados, a kik *fogadásból teszik meg a hosszú utat Bukaresttől Berlinig*, az egyik lóháton, a másik kerékpáron.

Lovon Costei százados utazik. Nagyobb összegben fogadott, hogy Bukarestből június 28-án elindulva, július 25-én Ber'inbe ér. Az egész uton lovagolnia kell, vasutat, vagy kocsit nem szabad neki használni.

Costei századost Ledoján ezredes kerékpáron kíséri fel Berlinig. Ő is fogadásból teszi meg az utat, egyben ellenőrzi Costeit.

Érdekes, hogy Ledoján ezredes *biciklijével megelőzte a lovas*, mert már este 10 óra után Aradon volt. Costei, ki egyébként a román hadsereg egyik legkitünőbb lovas-tisztje, fél 11-kor érkezett meg gyönyörű kis kanca-lova hátán.

A két idegen tiszt, kik a legjobb kondícióban vannak s alig látszik meg rajtuk az eddig megtett hosszú ut, a „Fehér Kereszt”-be szállott s megérkezésük után a téli kertben vacsoráztak.

A román tisztek holnap reggel 6 órakor folytatják útjukat Szeged felé.

— **A hármasszövetség.** Berlin-ből táviratozzák: A hármasszövetség megújítása *tizenkét esztendőre* szól. A kereskedelmi szerződéseket valószínűleg *husz esztendőre* fogják megkötöni.

— **A király a hadgyakorlatokon.** A király — mint budapesti tudósítónk sürgönyzi — szeptember 14-én jön le a felső-magyarországi hadgyakorlatokra Bécsből Hohenaun át. Az uralkodó a *mária-sasvári* régi kastélyban fog lakni, mely a családi birtokhoz tartozik s melyet ebből az alkalomból renoválnak. A butorokat a bécsi Hofburgból hozzák le. A főhercegeket, a külföldi katonatiszteket és a vezérkart magánházakban szállásolják el. A király szeptember 18-ig marad Mária-Sasvárott s onnét visszautazik Bécsbe.

— **A Maros hajózhatóvá tétele.** Kiválóan fontos gazdasági érdekekkel, egy nagy vidék haladásával függ össze az a terv, a mely évtizedek óta kísért, s most, legújában *Návay* Lajos dr. Csanádmegye alispánja penditi meg az eszméjét. A *Maros folyó hajózhatóvá* tételéről van szó, a melynek ügyében *Návay* a következő átiratot intézte Dálnoki Nagy Lajos dr. Aradvármegye alispánjához:

Nagyságos alispán ur!

Kapcsolatosan közgazdasági életünk fejlődésével előtérbe lép a vízi-utak fontossága és nagy hordereje, miért is nyilvánvaló érdeke minden vidék lakosságának, hogy a vidéket érintő folyók hajózhatósága a lehetőségig biztosítottassék.

Mint a Maros folyó által érintett egyik törvényhatóság fejéhez, azon tiszteletteljes javaslattal lépek tehát Nagyságod elé, hogy a Maros folyó hajózhatóvá tétele tárgyában az érdekelt törvényhatóságok egységes akciót kezdjenek meg, mely javaslalom, ha Nagyságod részéről elfogadtnak, úgy a további célra vezetőnek látszó lépések megbeszélése céljából van szerencsém alispán urat egy Ma-

kón *augusztus hó 7-én* csütörtökön délelőtt 10 órakor a vármegyeházán tartandó barátságos értekezletre meghívni. Együttal pedig fekélni, hogy ezen értekezlet céljáról és idejéről a közvetlenül érdekelteknek látszó községek és egyeseket saját hatáskörében egyidejűleg értesíteni sziveskedjék.

Amidőn Nagyságos alispán urnak a felvetett eszmét ismételtén jóakaratu figyelmébe ajánlom, úgy ahhoz való hozzájárulása esetében mielőbbi szives értesítését kérem.

— **Az aradi munkakiállítás.** Az aradi kamarakerületi munkakiállításra tömegesen érkeznek a bejelentések. A helybeli iparosok műhelyei közül eddig képviselve vannak a *Reinhart Steigerwald*, *Lengyel*, *Kehrer* butorasztalosoké, a *Weil*, *Kohn* bádigosoké, a *Solymos*, *Hendl* géplakatosoké, a *Stoll*, *Panker*, *Schäffer* műlakatosoké stb. Előreláthatólag igen szép és gazdag gyűjtemény lesz bemutatva az aradi ipar termékeiből. A vidékről Pécska 47, Békés 36, Orosháza 31, Mezőberény 33, Gyula 18, Pankota 12 kiállítóval van képviselve. Makón és B.-Csabán most folyik a kiállító összeállítása. E két város közel száz kiállítót ad egymaga. A kiállítással kapcsolatos tanulmányi kirándulásra az államvasutak vonalairól eddig kétszáznál többen jelentkeztek. Az arad-csanádi vasut vonalairól is több száz iparossegéd és tanonc készül bejönni Aradra és így augusztus közepén jelentékeny idegenforgalom lesz a városban.

— **A polgári társaság estje.** Aradnak egyik legvidámabb, kedélyben leggazdagabb egyesülése a *polgári társaság*. Itt kacagtató mókák és barátságos tréfák között sokszor humánus, nagy eszmék merülnek föl, a melyek érvényesülése a társadalomban mutatkozik, a nélkül, hogy az eredetét sejtjenék. A polgári társaság ma este Uj-Amerikában tartotta rendes havi összejövetelét, a mely hangulat dolgában nem maradt a többi mögött. Az összejövetelen ott voltak a többek között: *Glück* Károly a társaság elnöke, *Varjassy* Lajos polgármester-helyettes, *Müller* Károly, *Kiss* Ferenc, *Szalay* Arnold dr., *Bács* Károly, *Benedek* Árpád, *Rubos* Árpád, *Sófalvi* György a társaság titkára és még számosan.

— **Az aradi fonógyár.** A legközelebbi városi közgyűlés foglalkozik az aradi gyapjufonógyár ügyével. A tanács javaslata e dologban az, hogy *Mayer* Frank Johnnak a gyári terület átengedését illető szerződés megkötésére három havi halasztást adjon a közgyűlés.

— **Salm herczeg csődje.** Kölnből táviratozzák: *Salm*-Iburg herczeg csődjének választmánya ma megállapította, hogy a herczeg hitelezői követelésüknek mindössze *másfél százalékát* kapják csak meg. A herczegnek egy millió márkánál is több adósságával szemben mindössze tizenhétezer márka vagyona van.

— **Az adó kivétő bizottság** f. évi július hó 8-án kedden a bor-, bőr- és butorkereskedők III. oszt. kereseti adóját fogja tárgyalni.

— **Változások az egyházmegyében.** *Dessewffy* Sándor csanádi megyés püspök az egyházmegyében a következő, bennünket érdeklő áthelyezéseket eszközölte: *Babinszky* József dr. újpanáti adminisztrátort hasonló minőségben áthelyezte Erneszházára, *Michon* Mátyás német peregi adminisztrátort Uj-Panátra és *Pécska* Ernő szeged-belvárosi segédlelkészt adminisztrátorrá Német-Peregre. A segédlelkészek közül áthelyeztettek: *Endrényi* Imre Kis Zomborról Karánsebesre, *Eiserle* Mátyás Resicáról Kis-Zomborra, *Schmidt* József Zichyfalváról Apátfalvára, *Kollmer* Péter Nagy-Jécsáról Kis-Íratosra, *Dévald* Vilmos Csanád-Palotáról Nagy-Kikindára, *Waldmann* György hittanár Makóról Szegedre; *Metzger* Márton Nagy-Kikindáról Makóra hittanárrá, *Várady* Gyula szegedi hittanár Csanád-Palotára.

— **Óriási jégverés.** A Sopron környékén történt jégverésről újabb hír érkezik, mely a kár megállapításáról szól. Hivatalos jelentés szerint, mint sürgönyzik, a jég a *soproni, csornai, kapuvári szőlőket tönkrevverte*. A legnagyobb pusztítás Medgyes-Fertő-Part határában történt, hol a jég *fél millió korona kárt okozott*. Nemcsak az idei termést tette semmivé, hanem *elpusztította a szőlő-ültetvények nagy részét is*.

— **Felfüggesztett járásbíró.** *Halassi* dunadonyi járásbíró, mint egy sürgöny jelenti, többrendbeli szabálytalanságok miatt állásától felfüggesztették. Az aljárásbíró ellen pedig megindították a fegyelmi vizsgálatot.

— **Az amerikai magyarok zászlója.** Az amerikai magyaroknak, a tengeren túl, messze földön élő hazánkfiaiak tekintete holnap, vasárnap Budapestre irányul. Dobogó szívvvel gondolnak arra a lélekemelő ünnepélyre, melyen itt a tőlük távol levő hazában, e nekik küldendő pompás, háromszintű, nemzeti díszzászlót az Országos Nemzeti Szövetség az elküldés előtt fölavatja. Valóban páratlanul szép, nagyszerű lesz ez a zászlóavatási ünnepély, melyen ott lesznek mindazok, akik a hazafiai fájdalommal, szeretettel gondolnak idegenbe szakadt hazánkfiaira. Ez a lobogó a nemzeti testvéri kézzsoritás lesz, melyet a távolba küld a haza egy maroknyi szent földével s azzal az üzenettel, melynek ott a messzeségben szállóigévé kell válnia: „Hazádnak rendületlenül légy hive óh magyar!” Az országos Nemzeti Szövetség elnöksége és az ünnepély rendezősége napok óta óriási munkát végez az ünnepély sikere érdekében, mely iránt rendkívül nagy az érdeklődés és hazafiai lelkesedés hangján megirt levelek, melyekben részint adományokat jeleznek, részint az ünnepélyen való megjelenésre, vonatkozólag küldenek értesítést.

— **Wlassics a hivatásos-szeretetről.** Budapestről táviratozza tudósítónk: *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter ma fogadta a tanítóképző intézeti tanárok közgyűlésének küldöttségét. *Kovács* János elnök üdvözlő szavai után a miniszter lelkükre kötötte a tanároknak, hogy a tanítójelöltek szívébe és lelkébe hivatás-szeretetet plántáljanak s ha észreveszik, hogy ez valakiben hiányzik, inkább más pályára tereljék, mert hivatás-szeretet nélkül a tanító nem boldogulhat.

— **Az angol koronázás.** London-ból táviratozzák: Az udvari orvosok megállapították, hogy *Edvárd* király *vesebajos*. Állapota azonban állandóan annyira javul, hogy a *koronázást* ez év szeptemberére már *kitűzték*. A skót ezredket hadiparancsban augusztus második felére Londonba rendelték. A kormány és a lakosság nagy előkészületeket tesz lord *Titchener* fogadására. A dél afrikai háború hadvezére még e hónapban érkezik Londonba. A *British Medical Journal* megerősíti a *Lancet* című lapnak a operációra vonatkozó híreit. Az orvosok az angol király sebébe, a mely igen mélyen fekszik, két *canület* vezettek be, de június 29-én ismét kivették, mert a betegnek elviselhetlen fájdalmat okoztak. A *canület*-ok kivétele után a sebet gaze darabakkal tömték be, a mi újabb fájdalmakkal járt. A hatás azonban igen jó volt. A seb tisztult, a gennyedés jelentékenyen csökkent és szagtalaná lett. A kötésnek az volt a legfőbb célja, hogy megakadályozza a seb felületének gyors hegedését. A király jól alszik és kábítószereket az orvosoknak nem kellett alkalmazniok. Az operációt követő napokban az orvosoknak nem volt okuk félteni a beteg életét s orvosai: *Treves*, *Laking* és *Barlow* egy percre sem hagyták el a beteget. Dr. *Treves* a betegség első hét napja alatt le sem feküdt. A király testének hőmérséklete nyolc nap óta normális. A javulást lényegesen elősegítette a beteg jó kedve s az a ritka nyugalom, a melylyel a sorsába beletörődött. A király állapota most már *aggodalomra egyáltalán nem ad okot*. *Treves* doktor ma egy fél napra elhagyta a királyi palotát, mert egyetlen leánya, *Emid Margery* ma tartotta az esküvőjét *Radelike* őrnagygyal. Az esküvőt bizalmas körben tartották meg.

— **Pincér, vagy nagykövet?** Hirt adtunk néhány nap előtt a *Freystädler* Flóra hymenéről. *Nerimán* khán, a kiszuperált perzsa nagykövet fogja a délceg asszonyt oltár elé vezetni. Egy párisi lap most hosszabb cikket közöl az exotikus nászról. Böven smerteti *Freystädler* Flóra asszony budapesti válópörét s foglalkozik azzal a rendjel-szédelgési ügygel is, melyet a szőnyeges khán még most sem tisztázott teljesen. Az ifju pár a párisi lap szerint Perzsiába megy nászutazásra, ahonnan csak évek múltán szándékoznak visszajönni. A mai *P. H.* szerint azonban nem *Nerimán* kán a boldog férjfelölt, hanem egy olasz fiatalember. Erről a fiatalemberről már mi is megirtuk, hogy fizető pincér egy milánói szállodában. A *P. H.* azt írja, hogy Flóra asszony a budapesti polgármesteri hivatalban járt s ott a kihirdetés alól dispencziót kért, hogy mielőbb egybekelhesse az olasz fiatalemberrel. Ki tehát az igazi vőlegény, a fizető pincér, vagy a nagykövet? Ujabb biztos értesülés alapján jelentjük ki, hogy *Freystädler* Flóra asszonyból legközelebb *Nerimán* khánné lesz.

— **Uj honpolgár.** *Mayer* Nándor arad csanádi vasúti tisztviselő ma letette a polgármester előtt a honpolgári esküt.

— **A beteg király vendégei.** Az angol király rendeletéből Londonban ma ötszáz ezer szegényt megvendégeltek a királyi rendeletéből. Ezen alkalommal kétszázötvenezer font hus, kétszáz tonna burgonya, százhuszonezer font kenyér, százhatvanötezer font kávé és csokoládé került az asztalokra.

— **Szerelmem.** Ne mondja senki, hogy változik a világ. Lám, kétezer évvel ezelőtt is olyan gyámoltalanul elemi módon éreztek és gondolkodtak az emberek, mint akár manapság; a különbség csupán abban van, hogy akkor mind ez nem került újságba. De hiszen azért fiatalok voltak akkor is. Tapasztalt öreg urak és asszonyságok mondják, hogy a szerelmem nem ismer korlátokat. Ezt pedig nemcsak a Zola-regények bizonyítják, melyekben két ifju szív két kötetten keresztül törekszik egymás felé, nagyjából a családi kötelek által közibük állított akadályok legyőzése által. Ilyenféle szerelmit történet tartja igazatosságban Tökés község lakosságát. *Vancsó* Imre földbirtokosnak 18 éves fia régóta gyöngéd érzelmeket táplált mostohanóvére: *Széchy* Ilona iránt. A 16 éves ideál a napokban jött haza a nevelőintézetből és ugyancsak mostanában esett át a maturán az ifju hős is. Eddig nem volna a dologban semmi különös; esztendőnkint százával érnek meg a hon reményei és valamennyien verseket írnak valakihez, ha nem is éppen a testvérkéjükhöz. Amde most következik az ugynevezett expozíció. A fiu nagybátyja, egy nagyszombati kanonok ugyanis nagy pécés levelet menesztett az ifju után, hogy várja a szemináriumba papnövendékek. Es ezzel becsapódott a szerelmesek előtt a rózsátnak álmódott jövő ajtaja. Ezt már nem tudták elismelni. Azt mondták otthon, hogy kimennek a szőlőbe; ott azután bezárkoztak a présházba és... Tovább nincs. Halva találták mind a kettőt.

— **Tűz a vásárban.** Ma délután két óra tájban nagy riadalmat keltett a Ferenc-téri vásárosok között egy sátoros-kocsi kigyulladás. A Ferenc-térnek a Kis-utca felőli sarkán telepedett le üveg- és porcellán-edényekkel megrakott kocsijával *Jakab* János, *fülei* üvegárus. Kocsija ponyvás kassal volt bevonva s zsúfolásig tömve szalmával csomagolt edényekkel. Ebéd után a kocsi tulajdonosa elhagyta kocsiját és áruit, a szomszédjához ment át beszélgetni. Egyszerre nagy sikoltozás támad a vásárosok között: a *Jakab kocsija kigyulladt* s öles szalma-lángnyelvek csapnak át a sátor fedelén. A szikrától meggyulladt a kocsi körül a földre szórt szalma s néhány perc alatt csinos kis tűz keletkezett a nyílt téren. Az üveges hamar feltalálta magát s első pillanat-

ban a kocsija megmentésére gondolt, miután az edényeket az égő szalma közül úgy sem lehetett volna megmenteni. A többi vásári nép segítségével felfordította a kocsit, s az égő anyagot a földre borítva, szekerét oldalt elhuzta a tűzből. Ezalatt folytonosan égett a kocsiból kifordított szalma s közte a sok üvegedény. Viz nem volt kéznél, a tüzet tenát úgy igyekeztek eloltani, hogy homokot szórták az égő masszára. A homokföld elfojtotta a tüzet s ennek az oldási módnak az az előnye is lett, hogy az össze nem tört edényeket meg lehetett menteni, mert ha vízzel oltották volna, az áttüzesedett üveg és porcellán edények mind összeropodtak volna. A kár ígyis három-négyszáz korona. A tűz okát nem tudták megállapítani.

— **Steyn elnök haldoklik.** A legendába illő küzdelem véget ért. A burok, akik majd három éven keresztül épen olyan elszántsággal, mint imponáló vitézséggel védekeztek a tengerek hatalmas ura ellen, belefáradtak a küzdelembe, mely végre is oly tulerő ellen csak hasztalan véröntés volt. Az egész világ rokonszenve kísérte ezt a nagyszerű fuzulmet, melynek egyike főrugója, a buroknak káznatikus istenfélelme volt. Világra szóló győzelmeiket azonban nagyrészt kitűnő vezéreiknek köszönheték, kik nem jártak soha katonai iskolába s mégis utólréhetetlen taktikusoknak bizonyultak és egyéniségük varázsával is nagyban hozzájárultak a burok sikereinek kivívásához. A legrokonszenvesebbak alakok egyike *Steyn*, az Oranje bur közöttbasság elnöke. Az angolok az ő országát nem fenyegették és fényes ígéretek tettek semlegessége esetére, de nem hagyta cserben transváli testvéreit, *Krüger* elnökkel egyetértve, ő is fegyvert ragadott s még akkor sem csüggedt, mikor az angolok országát elfoglalták. Megalkudhatott volna velük, de mindvégig kitartott a kétséges küzdelemben. Mind a béke idején kiváló államférfiu volt, ugy a harcban is kitűnő katonai képességgel s egyike volt a legrettentetlenebb vezéreknél. Erről a kiváló emberről szomorú hír érkezik Amsterdamból. Az ottani oranje-i bur képviselő táviratot kapott Afrikából, hogy *Steyn* elnök állapota válságos. Felgyógyulásához nincs remény és halála minden percben bekövetkezhetik. A bur szabadság alkonyával az ő napja is leáldozott.

— **Egy osztrák képviselő családja.** A Reichsrath uj-cseh pártja hosszas vizsgálat után elhatározta, hogy *Martinek* képviselőt kizárja a klubból s rábírija, hogy a képviselőségről mondjon le. *Martinek*, a kit a saját pártjának sajtója leplezett le a bécsi cseh jótékony egyesület kárára csalást követett el. Így járnak el odaát egy cseh képviselővel.

— **Amerikai párbaj.** Heidelbergában kedden amerikai párbaj folyt le több diák között. Egy magasállású karlsruhei hivatalnok fia húzta a fekete golyót és a kitűzött időben mély sebet ejtett magán, de mielőtt elvérzett volna, házigazdája fölfedezte, hogy mi történt és a súlyosan sebesültet a kórházba vitette. Az orvosok azt hiszik, hogy sikerülni fog nekik a fiatal embert megmenteni. Az amerikai párbaj áldozata egy 19 éves orvostanhallgató, aki ereit végta fel. Mialatt a házigazdája odajárt, hogy orvosi segílyt hozzon, diáktársai egyike megjelent a lakásán megnézni, hogy a halálraitól kötelezettségének eleget tett-e. Amikor ez a diák vérében fetregő társát a földön meglátta, megrugta a lábával és így szólt:

— Gyalázat! Hisz ez a fickó még él!

Az affairet ép e gyalázatos részletei miatt el akarták tussolni, de nem sikerült.

— **Ideális vármegye.** A szatmármegyei közgazgatás félvéi jelentése megdöbbentően szomorú adatok elolvazni. Minden bevezetés nélkül a tessék elolvazni ezt a statisztikát. 4040 halott közül 1935 orvosi kezelés nélkül halt meg. Hivatali mulasztás és hanyagság miatt százhetvennyolc fegyelmi eljárás folyik, Nagy László alispán ellen kilenc, *Szuhányi* főszolgabíró ellen tizenegy, *Ilosvay* főjegyző ellen négy, *Csaba* főszolgabíró ellen négy, *Thoma*, *Böszörményi*, *Dienes*, *Ilosvay*, *Jékey* és *Gönyey* főszolgabírák ellen egy egy. A többi fegyelmi eljárást szolgabírák, aljegyzők, pénztárosok, já-

rásorvosok, körjegyzők, községi jegyzők, falusi bírák és irnokok ellen indították. Néhány fegyelmi ügy már tizenkét év óta húzódik. Hat év óta hever elintézetlenül hét fegyelmi ügy s még egész sereg fegyelmi eljárás már több év óta folyik. Az alispáni féléves jelentés további részében megemlíti, hogy a kivándorlás, különösen a mezőgazdaságból élő emberek közt, tetemesen növekedett. Az anyakönyvvezetésben is nagy a rendetlenség. A bíróság a múlt évben négyszáz hibás anyakönyvi bejegyzést igazított ki. Egy év alatt huszonhét anyakönyvvezetőre szabtak ki rendbirságot, kettőt pedig büntető uton is felelősségre vontak.

— **Protekción szolgák.** Az uj képviselőházban huszonöt-harminc szolgálóval többre lesz szükség, mint amennyire a régiben volt. Sok szükség marad fedezetlenül ebben az országban, de egy máris bizonyosra vehető: hogy ez a huszonöt-harminc szolgáló állás nem marad ember nélkül. Még a pályázatot sem hirdették ki és máris négyszáznál több ajánlat érkezett be. Azaz nem négyszáznál, hanem nyolcszázal több. Mert minden ajánlat mellett ott ékeskedett az ajánlat ajánlata — jó magyar szokás szerint. És mivel az országház szolgálóiról van szó, természetes, hogy a protegáló urak is az elsőrendű fajtaból valók. Nagyon gyengén áll már annak a pályázónak az ügye, aki csak államtitkárt tudott csipni magának, sőt még azok sem lehetnek nagyon elbizakodottak, akiknek érdekében egy-egy miniszter száll a csatasíkra, mert ime máris van egy a pályázók között, aki *József* főherceg ajánlatával kopogtat. Ezek után elképzelhető, hogy milyen harc fog kitörni, ha igazán kihirdetik majd a pályázatot. Nem lehetetlen, hogy az ezután jövő pályázók már a főhercegi protekciót is keveselni fogják és külföldi nagyhatalmasságok koronás fejeit fogják érdekeik mellett kivonultatni.

— **Szalontai cigányok Aradon.** A Kánya-féle sörcsarnokban máiól kezdve *Jóó* Károly nagyszalontai híres cigány-zenekara játszik. A szalontai cigányok játéka már az első nap nagy tetszésre talált az aradi közönségnél.

— **Eltűnt iparossegéd.** A rendőrségen ma egy öreg ember sirva panaszolta, hogy fia *Bocskó* Pompil, aki somoskeszi születésű 20 éves gör. kel. mészárossegéd a legutóbb *Fischer* mészárosnál volt alkalmazva, június 30-án este szüleinek Péter-utca 2. szám alatti lakásáról nyomtalanul eltűnt. Az apa attól tart, hogy fia öngyilkosságot követett el, mert egy másik fia szintén önként vált meg az élettől. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Uj látcsövek.** *Gaal* Lipót az aradi optikus uj szerkezetű prizmas színházi és tábori látcsövekkel gyarapította raktárát. Az uj látcsövek *Hensoldt* féle gyártmányok, amelyek az eddig használatban levő, *Parro* után készült prizmas látcsöveket nagytás, világosság és tágas látkör tekintetében fölmúlja. Ezeket a látcsöveket a tavalyi őszi hadgyakorlatok alkalmával a király, továbbá a hadügyminiszter használta.

— **Vásárra érkezők figyelmébe.** A tisztelt közönséget, mely a mostani vásárra érkezik, bátrak vagyunk figyelmeztetni, hogy mindennemű szükségletét a lehető legbiztosabban és legjobban a Szabadság-téren *Porter* Vilmos impozáns Nagy Áruházában fedezheti, itt divatárak, különösen cipők, gyermekek, hölgyek és férfiak számára, fehérnemű, kalapok, nap és esernyők, utikosarak és kofferek, üveg és porcellán, alkalmi ajándéktárgyak, gyermekjátékok, stb. kaphatók. Minden vevő, ha 10 koronáért vásárol, saját arcképét életnagyságu alakban ingyen kapja meg. Maga az áruház elsőrangú látványosság s nincsen több ilyen a vidéken.

— **A színházi sörcsarnok fényesen átalakítva.** A város tulajdonát képező színházi sörcsarnok nagy pénzáldozatokkal fényesen át lett alakítva s a helyi vendéglők között lett az első helyet érdemli. Ezen vendéglő közkedvelt bérlelje *Gavrillette* Miklós minden áldozatot meghozott, hogy azt minden tekintetben a modern izlés és követelményeknek megfelelőleg, a nagybecsű közönség igényeinek szolgáljon. Ezen sörcsarnok egyidejűleg nevet is cserélt és helyesen „Városi sörcsarnok” címet vette fel. A nagyközönség figyelmét felhívjuk említett újítások megtekintésére.

— T. Üzletfeleink szives tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadságtér 20. szám. Telefon 265.sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

—x— Uj sirkóráktár. Márk Vilmos szegedi sirkógyár és kőfaragó műhelyt Aradon József főherceg-ut és Maros-utca sarkán fiókraktárt nyitott.

Munkás kerestetik!

(A földművelésügyi miniszter leirata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 5.

A magyarországi rossz munka-viszonyok javítását célozza az intézkedés, amely kormányhatósági uton elhelyezést keres a munkátlan dolgozóknak s ezek közül munkásokat közvetít olyan vállalkozókhoz, ahol munkásra szükség van.

A földművelésügyi miniszter ugyanis havonként kimutatást küld a hozzá beérkezett adatok alapján a kapitányi hivatalokhoz, illetőleg a községi előljáróságokhoz arról, hogy hol keresnek munkásokat. Ez az intézmény nagy horderejű s jótékony hatású. Itt az alföldön, a mi vidékünkön, sőt közvetlen szomszédságunkban: Csanád- és Csongrád-megyékben nagy a munkahiány. Százakra megy azoknak a földművelőknek a száma, akik nyárára foglalkozást nem kapnak s így a legnyomorúságosabb tél elé néznek.

A kormány ezért intézkedett arról, hogy azok a gazdaságok és vállalatok, a melyeknek munkásra van szükségük, jelentsék ezt be a földművelésügyi miniszternek, aki gondoskodik a munka nélkül maradt aratók, cséplőmunkások, kubikosok, stb. elhelyezéséről.

Ily esetekről szól a földművelésügyi miniszter leirata, melyet Arad városához intézett, A miniszter értesíti a főkapitányt, hogy ha oly foglalkozást kereső munkások jelentkeznének, kik hajlandók lakhelyüket munkakeresés céljából elhagyni, azokat utasítsa olyan helyekre, hol munkásokra szükség van.

Hogy a munkás-szükségletéről tájékoztassa a főkapitányt, megküldte azon munkaadók névjegyzékét, kik munkásokat keresnek.

Ilyen munkaadó tizenegy van s a szükséges munkások száma háromszázötven.

A munkaadók névjegyzéke a következő: Gács János Hátszeg, (Hunyadmegye) keres téglakészítésre tíz munkást, Styr Dávid Mezőgyán, (Biharmegye) gépkezelésre negyvenkét munkást, Timkó György Lócse, téglakészítésre tíz munkást, Schwarc Miksa Illye, (Biharmegye) gépcséplésre huszonegy munkást, abonyi József és Sár Manó Rakovica, (Temes megye) kubikolásra százötven kubikos-munkást, Löwenstein Emil P.-St.-Péter, (Zala megye) hónapos gazdasági munkára ötven munkást, Konti Lajos Mikola, (Szatmár megye) aratásra husz munkást, Tomis Mihály Továros, (Komárom megye) kubikolásra negyven munkást, Scheiber József Nagy-Dobrony, (Bereg megye) kubikolásra ötven munkást, Kemény Gyula Budapest (Szondy-utca 28. sz.) kubikolásra husz munkást, Jára József Nagy-Szalonta, gépcséplésre huszonnégy munkást.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Irnoki kinvezés. A m. kir. igazságügyi miniszter Szász György ujejházi kir. járásbírósi telekkönyvi átalakító díjnokot a nagyhalmágyi kir. járásbíróshoz irnokká nevezte ki, Böhm Imre lugosi kir. törvényszéki irnokot pedig az aradi kir. törvényszékhez helyezte át.

§ A férj joga. A múlt év novemberében, egy szép őszi délután, a mikor tele van járókkel a boulevard, a párisi opera-tér sar-

kán revolver lövésekre riadt föl a sétáló nép. Egy bérkocsi ajtajába kapaszkodva, földült arcu ember ordított és sütötte négyszer a fegyverét a kocsiiban ülőkre. Ketten voltak a kocsiiban: egy szép fiatal asszony, a lövöldöző ember felesége és egy csinos arcu legény, a szerető.

— Megöllek! . . gazember! . . innen élve nem megy! — kiáltott a férj.

Tengernyi nép verődött össze a dráma színterén s a nyomban elősiető rendőrök lefogták a dühöngőt. Azonban mégis későn érkeztek, mert a lövések közül három a szeretőt találta, a ki holtan bukott ki a kocsiból. Az asszony csak egy könnyű sebet kapott a karján.

Ebben az ügybenült törvényt ma a párisi esküdtszék. A vádlott, Thuon fodrász, sirva vallotta be, hogy feleségét imádja s az asszony mégis mindig mást szeret.

— Ez már a harmadik kedvese, — mondta — Thuon. Az első kettőt elkönyörögtem tőle s mindig megbocsátottam neki, mert szerettem őt. De ez a harmadik, egy dologtalan fodrász, ismét elcsábította. Tízszor is láttam a házam környékén s mindig elűztem. De hiába. Addig kerülgette az asszonyt, a mig végre elrabolta tőlem. Kétségbe voltam esve; könyörögtem a feleségemnek, jöjjön vissza hozzám. Ő vissza is jött, de másnap újra elhagyott. Az a gazember elvette az eszt; megbabonázta. — Ezért öltem meg!

Az esküdtek, rövid tanácskozás után fölmentették a vádlottat.

VÁROS ÉS MEGYE.

Aradváros közgyűlése.

— A sorrend. —

Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 1902. évi július hó 9-én, d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydarabokról a következő folytatóságos sorrendet vettük:

A tanács javaslatba hozza, hogy:

9. Az aradi „Fehér Kereszt” lelencház egyesület kérvényének ingyen-telek és 1000 korona évi segély adományozása iránt: hely adassék a kért 2 katasz. hold terület az ó-temetőbe, a városliget és a vásártér által határolt területből átengedtessek és évenként 1000 korona segély megszavaztassék. 10. Mútermüller József kérvényére a város községi kötelékébe való felvétele iránt: kilátásba helyezzessék, hogy ha a magyar állampolgárjogot megszerzi, a város községi kötelékébe felvétetni fog. 11. Sztojka József számtiszt, szabadságidő engedélyezése iránti kérelmének; hely adassék. 12. Simon Gábor t. aljegyző ugyanazon kérvényének: hely adassék. 13. Zikó János fogyasztási adófelügyelő ugyanazon kérvényének: hely adassék. 14. Strasser Károly végrehajtó ugyanazon kérvényének: hely adassék. 15. Pancsova város közönségének átirata, mely szerint Pancsova város önálló képviselő választó kerületté tétessék: tudomásul vétessék.

16. A város pénzügyi-bizottságának a nagyobb városi építkezéseknek átvételéhez az államépítészeti hivatal egy közegének kiküldetése iránti előterjesztése alapján: nagyobb építkezéseknél esetről-esetre a m. kir. belügyminiszterium kéressék fel szakértő kirendelésére. 17. Nagy Lajosnak, mint a Baross parkban levő kioszk bérletjének a parknak térzene alkalmával való elzárása és belépti-díj szedése iránt benyújtott felebbezése: a 13186—902. sz. tanácsi határozat jóváhagyásával elutasitassék. 18. Kopp Erzsébetnek kérvényére, a szegények házában elhelyezett egyének élelmezése iránt kötött szerződés: egy évre meghosszabbittassék. 19. A város tulajdonához tartozó ménesvölgyi földek: 1 holdas részletekben adassanak bérbe. 20. Mayer Frank Johnnak, az Aradon felállítandó gyapjufonó és szövőgyár részére átengedendő terület iránt a szerződés megkötésére: 3 havi halasztás adassék.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

== Az igazságügyminiszter a földművesekért. Az aratás, a nagy munka ideje elkezdődött, országszerte s ugyanekkor kapták meg a városok és bíróságok az igazságügyminiszter humánus rendeletét. Plósz miniszter ugyanis rendeletet bocsátott ki, mely szerint a kihágásokért és kisebb büntettekért elítélt gazdák és mezei munkások csakis a mezei munka szünetelése idején kényszeríthetők büntetésük kitöltésére. A minisztert eme rendelet kibocsátásánál az a humánus elv vezette, hogy egyes családok a mezei munka idejére ne fosztassanak meg kenyérkeresőjüktől.

== Üszög torzsgomba. A földművelésügyi miniszterium jelentése szerint az üszög, a mely habár csak kisebb mértékben, de mondhatni általában országszerte mutatkozik, néhol szintén rontani fogja a buza minőségét. De az üszögnél és a rozsdánál nagyobb károkat okoz a torzsgomba, mely különösen az ország sik vidékein, nevezetesen Csanád, Torontál, Csongrád, Békés, Arad, Bihar, Pest és Jász-Nagykun Szolnok vármegyékben, továbbá néhol a Duna jobbpartján is erősen elterjedt, helyenkint és különösen a kisebb gazdaságok azon buzavetéseiben, ahol kellő vetéscsere nem alkalmaznak, jelentékeny kárt okozott.

== Birtokcsere. Az aradi törvényszék telekkönyvi hivatalában ma a következő birtokcserek jegyeztettek be: Wagner I. Agoston ajánlékba adja a Lipót-utca 11. szám alatti ház fele részét neje Zoffmann Juliannának 3000 korona becsárban; Wagner József Ferenc és Pichler Jánosné, Wagner Anna eladnak egy 300 négyszögölnyi üres telket 1350 kor.-ért Heim Ferenc és neje Schveffel Annának; Keleti Károlyné Schwarc Mária eladja a Zoltán-utca 3. sz. házból őt illető részt 800 kor.-ért Schwarc Hugó, kiskoru Schwarc Irén, Blanka és Elzának.

== Fizetésektelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségekről tesz jelentést: Stadler E., Budapest. — Barna Adolf, Budapest. — Hickel Henrik, Troppau. — Blau és Weis, bej. keresk. cég Nagy-Károly. — Ifj. Mittelmann Mór, Guramuhora. — Stern Lipót, Bécs. — Eisbart Mayer, Przemysl.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, július 5.

Déltársad. Buzakinálát mérsékelt, vételkdv gyöngy. Lanyha iránzat mellett 12,000 méterzássa került forgalomba, 5—7 $\frac{1}{2}$ fillérig olcsóbb áron. Egyéb gabonanevek olcsóbbak. Időjárás meleg.

Zárlat 12 órakor:

Buza októberre	7.34—7.35
Roze októberre	6.24—6.25
Zab októberre	5.68—5.69
Tengeri júliusra	4.90—4.91
Tengeri augusztusra	5.01—5.02
Tengeri 1903. májusra	5.10—5.11
Repece augusztusra	11.10—11.20

Zárlat 5 órakor:

Buza októberre	7.40—7.41
Roze októberre	6.28—6.29
Zab októberre	5.69—5.70
Tengeri júliusra	5.01—5.02
Tengeri augusztusra	5.11—5.12
Tengeri 1903. májusra	11.05—11.15

Zárlat 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	674.—
Magyar hitelrészvény	702.—
Leszámitolóbank részvény	433.50
Rima-Murányi vasmű részvény	491.25
Osztrák-magyar államvasúti részvény	701.25
Közúti vasút	605.50
Városi villamos vasút részvény	308.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Július 5. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban 98—99 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 106—8 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 104—6 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 103—5 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban 108—9 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 107—9 fillérig, könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 105—6 fillérig.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

R. L. Arad. Ha figyelemmel kísérte volna lapunkat, abból olvashatta volna, hogy a Hadik-huszárezred kétszáz esztendő fennállásának jubileumát e hó 26-án ünneplik. Az ünnepély reggel 8 órakor a huszárlaktanyában tartandó istentisztelettel kezdődik, a futtatás délután 2 órakor, a táncestély pedig fél 10-kor lesz. Az ezred jelenlegi parancsnoka Lazár Frigyes ezredes. Elődje, Kaffka Ignac, lovasdandárparancsnok Dehrecenben.

K. M. Arad. A fogadást ön nyerte meg, amony nyben tényleg Pázmány Dénes volt a magyar képviselőház első elnöke, még pedig 1848-ban.

R. G. Arad. Utána fogunk járni. A kérdezett beadványra igen is, kell bélyeg, még pedig egy koronás.

B. K. E. Arad. Ilyen irányu tárcákat nem közölhetünk. Nagyon szerencsétlenül van megválasztva az a keret, melyben az esemény lejátszódik.

B. N. Arad. I. A gyűjtése után járó könyveket kiadóhivatalunkban átveheti. II. Raér közvetlenül a sorozás előtt. III. Aradon született.

Hon. A szövegét leköztük, a dallamát ne kívánja tőlünk.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1902. évi május hó 1-től. —

ARADRÓL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	4.45	Személyvonat d. u.	3.32
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	9.—
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Gyorsvonat reggel	8.08
Soborsinig délután	2.04	Személyvonat d. e.	10.50
Személyvonat d. u.	4.07	Radnáról délután	2.36
Radnára délután	6.35	Gyorsvonat délután	4.06
Gyorsvonat este	7.18	Személyvonat este	8.57
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.15	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.59
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.10	Személyvonat reggel	8.35
Személyvonat d. u.	4.11	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Gurahonczról szm. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Gurahonczig szm. du.	4.30	Személyvonat este	6.56

Május 1-től bezárólag szeptember 30-ig ünnep- és vasárnap, valamint a radnai búcsúnapokon jön Radnáról egy vegyesvonat este 8 óra 23 perckor.

Nyári színház.

Vasárnap, 1902. évi július hó 6-án:

Délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor, fél árákkal:

A piros bugyelláris.

Eredeti népszimnő dalokkal, 3 felvonásban írta: Csepreghy Ferencz. Zenéjét szerette: Szentirmay Elemér.

SZEMÉLYEK:

Török Mihály	Csiky László.	Boros Dani	Gózon Béla.
Zsófi, neje	Karácsonyi.	Pennás Muki	Sarkadi A.
Kender Julcsa	Daróczy Ilka.	Hájas Muki	Győre Alajos.
Manci, leánya	Jeszenszky J.	Kőza Gyurka	Szabó József.
Csillag Pál	Békassy Gy.	Leveles Misi	Garai Ilonka.
Kapitány	Ternyei L.	Kisbíró	Tukorai L.
Peták János	Németh J.	Susták Kata	Tolnainé.

Kezdeté délután 3 és fél órakor.

Este 8 órakor, rendes árákkal:

FEDÁK SÁRI mint vendég:

New-York szépe.

Operette 2 felvonásban, 6 képben. Szöveget írta: Hugh Morton. Fordították: Salgó Ernő és Makai Emil. Zenéjét szerette: Kerker Gusztáv.

SZEMÉLYEK:

Bronson	Polgár S.	Fricott	Tukorai L.
Harry, fia	Szabó József.	Fifi, leánya	Haller Irma.
Kurt	Marinási M.	Twiddlis	Bejczy Gy.
Sznifkins	Győre Alajos.	Violet Gray	Parlagi K.
Cora, leánya	Répassy G.	Blinksy Bill	Sarkadi A.
Kenneth	Juhász S.	Kissie	Fedák Sári.
Ratsi Patatu	Bégon Béla.	Mamie Clanty	Garai Ilonka.
Patsi Ratatu	Ország B.	Pansy Pins	Jeszenszky J.

Kezdeté este 8 órakor.

REGÉNY-CSARNOK.

Hipnózis.

— Angol regény. —

Írta: Hardy I. D.

[17]

(Folytatás.)

HATODIK FEJEZET.

Percivalnál fogadónap volt s mint rendszeren, nagyon sok látogató jelentkezett. — Egy páran csak futólagos látogatást tettek, csak megmutatták magukat, mert nem időzhettek sokáig, a legtöbben azonban egy csésze tea és kalács mellett kellemesen elbeszélgettek egy óracsát.

Fitzallan és felesége azok közé tartoztak, kik tovább maradnak; Percivalné teljesítette Ray kívánságát és meglátogatta a fiatal asszonyt. Hogy a két hölgy kölcsönösen megnyerte egymás tetszését, azt Ray nem találta különösnek s az is csak természetesnek tetszett előtte, hogy Fitzallanné ma Percivalék összes ismerőseire nagyon kellemes szimpatikus hatást tett. A fiatal asszony nagyon szépen volt öltözködve, ami különösen a leányokra volt nagy hatással és Sarolta, mialatt az új ismerőssel beszélgetett, elhatározta, hogy új, világos ruháját pontosan Fitzallanné öltözetének a mintájára készítteti. Helént is nagyon érdekelte „házi orvosának a felesége s ez az érdeklődés kölcsönös volt, mert Fitzallanné a férjétől már sokat hallott az új, nagy reménnyel kecsegtető médiumról. Hölgyekkel való társalgásban Fitzallanné sokkal élénkebb volt, mint férfiak társalgásában s mialatt egy idős, asztmatikus asszonyság panaszait hallgatta, egy másik néninek kitűnő háziszert ajánlott az elfagyott kezek ellen, egy harmadiknak pedig olyan kalács receptjét ígérte, amely mindig sikerül.

Ray, ki különben csak egy negyedóracsakára szokott megjelenni a társaságban ilyen alkalmakkal, ma permanenssé tette magát. Lázás társalgásába merült egy süket házaspárral, segített Saroltának az üres csészék elszedegetésében, szóval minden tekintetben igen hasznavehető volt. Csak mikor a süket házaspár eltávozott, akkor gondolt arra, hogy kivogya a buzgalmaért járó jutalmat s mivel Fitzallanné mellett egy hely éppen üresen állt, oda telepedett melléje. Mióta nem találkoztott Fitzallannéval, gyakran jutott eszébe egy s más, a mit szeretett volna megmondani neki, de most, hogy ott ülhetett mellette, éppen semmi sem jutott eszébe. Végre azt kérdezte tőle, hogy olvast-e ezt a könyvet, mely akkor éppen en foguc volt s iszonyu zavarba jött, mikor Fitzallanné nevetve szolt:

— Hetedik szám.

— Hogyan, mit ért ez alatt asszonyom? — kérdezte élénken.

— Nos, hogy ön a hetedik, aki ma ezt kérdezi tőlem, — felelt Fitzallanné jókedvűen.

— Akkor ön bizonyára meg van győződve, hogy nekem igen eredeti ötleteim vannak, ugy-e? — kérdezte Ray, dühösen gunyolva saját magát.

— Ne vegyen mindjárt mindent rossz néven, Percival ur, — szolt nyájasan a szép asszony. — Igazán nem akartam megbántani, — s a kezét nyujtotta neki, melyet Ray hevesen megcsókolt.

Fitzallan véletlenül észrevette a kézcsókot s tekintete sötétén fordult a két pár felé, de egyszerre összerándult, mert a szobalány hangosan jelentette:

— Sir Carlton!

S ugyanabban a pillanatban az ajtó keretében megjelent George.

— Végre, — kiáltotta Percivalné örvendezve, — már attól féltem, hogy cserben hagysz bennünket George... bemutatlak Fitzallan orvos urnak, jöjj csak. — A testvérem, sir George Carlton... doktor Fitzallan ur.

— O, már találkoztunk az állomáson, szolt nyájasan George, míg az orvos hidegen és feszesen hajolt meg. George most volt utitársnéjához ment s hosszabb beszélgetésbe merült vele. Fitzallanné elfogulatlanul tudakozódott Rockstyékről s különösen lady Mayról: George mondta, hogy éppen tőlük jön s Sarolta nevetve és halkán szolt Gertrudhoz, hogy ezt

George minden nap elmondhatná, mert mindig onnan jön.

— Nos, Helén, — fordult most George a hugához. — elvégezted ma már a szeánszot?

— Nem, — felelt a lány mosolyogva.

— Mit szol hozzá orvos ur, — szolt a háziasszony hirtelen, — talán most lehetne Helént elaltatni? — A kísérlet mindenesetre nagyon érdekelné a testvéremet, meg a fiamat is.

— Kész vagyok rá, — felelt Fitzallan, — Dundes kisasszony ma ugyis panaszkodott, hogy fáj a feje s az elaltatás mindig megszabadítja egy időre a fájdalomtól.

— Nem fogja zavarni, ha mi jelen leszünk, orvos ur? — kérdezte Ray.

— O, a legelső elaltatás alkalmával Hartingéknál majdnem százan voltak jelen, — szolt Percivalné élénken, — anélkül, hogy ez a kísérlet sikeres voltát megakadályozta volna.

(Folytatása következik.)

A nyaraló és fürdőző közönség

szíves figyelmébe ajánlom több mint

50,000 kötetes kölcsönkönyvtáramat

Aradon, Átzei Péter-utca 1. szám, (az udvarban)

Telefon-szám: 407.

melyben minden újdonás azonnal kapható. Magyar, német, francia és angol irodalom. Oriási ifjusági kölcsönkönyvtár. Vidékre az el- és vizszakülés igen kényelmesen kezelhető ládikákban történik. Egyszerre egy óra elegendő mennyiség küldhető. Az összes jegyzékekkel díjmentesen szolgálunk. A könyvek ujak és tiszták. Kölcsöndíj rendes havi bérletre 1 óra 1 korona 20 fillér, vagy kötetenként fizetve 8 fillér. A tanuló ifjuságnak 1 óra 1 kor., vagy kötetenként 6 fillér. Legújabb érkeztek: *Muntucanu*: Keleti Páris, Bródy: Erzsébet dajka és más elb. Kabos: Két halott regénye, *Bugyi: En meg a lu. Bernáth*: Cleopatra élete és uralkodása, *Sümegei*: Fosztlányok, *Békési*: Biró előtt, *Guthi*: Házasodjunk, *Géczy*: A régi szerető, *Panson*: A „Masion doré“ titkai, *Bakonyi*: Laczki k. a., *Szöllösi Zs.*: Közönséges halandók, *Albisi*: Kova Gy. és társai, *Gyarmatiné*: Az új hajítások, *Selonsky*: A jövő világából, *Ambrus Z.*: Berzsenyi bíró, *Körösi*: A virágnak megtiltani, *Gárdonyi*: Szerelmes tört. *Couperus*: Végzet, *Gyulai*: A szabadító, *Read Opin*: Leau Gausett, *Vadnay K.*: A rossz szomszéd, *Gué*: Sebzett szívek, *Queux*: Rejtélyes feleség, *Lórinzcy*: Meglepett fészkek, *Nagy E.*: Egynapos özvegy, *Mendes*: A n ez telen, *Seck*: Ideálok, *Pekár* Pasztellek, *Werner E.*: Becsület utja, *Barang*: Husvétel, *Brieux*: A mételey, *Eötvös K.*: Gróf Károlyi G., stb.

Ifjusági iratok: 30 új mű.

Németben: *Reitzer*: Solem Alechem, *Rebach Selkow*: Zum Frieden, *Guilbert*: Der Brettkönig, *Ohnet*: Die lichtscheue Dame, *Georgy*: Frau Lotte in Russland, *Ohnet*: Zwei Väter, *Skran*: Nachwuchs, *Hamsun Knut*: Sklaven der Liebe, *Stinde*: Hotel Bucholz, *Bülow*: Margarete, *Werner E.*: Gottesurtheil, *Pilinger*: Schwarzwaldgeschichte, der Höhe, *Gordon*: Frl. Raseda, *Porodovszka*: Mischa, *Belot*: D. Courtisane, *Mendes*: Der Weg z. Herzen, *Georgy*: Diess. u. jenseits d. Liebe, *Werder*: D. Pommernherzog, Sonntagskinder, *Cassetti*: Vermächtniss, *Roest*: Löwe u. Co., *Delpit*: Beide, *Waldow* D. rote Locke, *Lauken*: D. Günstling, *Güglin*: Das Begräbnis d. Schauspielers, *Lowet*: Schwaches Weib, *Cantacuzene*: Carmela, *Blach*: Zembra, *Guidi*: Fianelli, *Lesneur*: Hassende Liebe, *Brociner*: D. Blumenkind, *Wothe*: D. Siegerin, *Voss*: D. Mönch, *Eschtruth*: Nachtschatten stb. stb. Francia és angolban igen sok új mű!

Kiváló tisztelettel:

KERPEL IZSÓ

Ugyan-e cég Andrassy-téri könyvkereskedésében regények, ifjusági iratok, vizsgai jutalomkönyvek stb. meglepően jutányos áron kaphatók.

Kaszalonthói Vargay Gyula a maga, úgy Krisztina leánya, valamint Gyula István fia, ennek neje és gyermekei, továbbá Szántay Sándor, az elbunytnak édes atyja és nagyszámu rokonai nevében is mélyen megtört szívvel jelenti a felejthetlen jó hitves, gondos anya, nagyanya, gyermek és rokon

kaszalonthói VARGAY GYULÁNÉ
szül. SZÁNTAY ESZTERNEK,

folyó évi július hó 4-én esti 9 órakor, életének 58 ik és boldog házasságuk 3 ik évében, hosszas szenvedés után az Urban történt gyászos elhunytát.

A boldogultnak földi maradványai július hó 6-án d. u. 3 és fél órakor fognak Török Ignátz-utca 8. számú gyászbázból ev. ref. hitvallásu ima után a helybeli közsirkertben a feltámadás reményében elhantoltatni.

Béke lengjen porai felett!

Arad, 1902. július hó 5-én. 1173

Bécsi leány

ajánlkozik uri családhoz

mint bonne.

Bővebbet szivességből Révész Nándor könyvkereskedésében Szabadságtér.

Sirkőgyár

és

Kőfaragó műhely.

Ezennel van szerencsém meghívni a tisztelt közönséget az Arad,

József főherczeg-ut és Maros-utca sarkán

(Fodor és Reisinger-féle ház.)

berendezett fiókraktáram megtekintésére.

Főtörekvésem oda fog irányulni, hogy sír- emlékekben állandóan nagy és gondosan összeállított raktárt tartsak fenn, hogy kitűnő minőség és legolcsóbb árak mellett minden vevő a kívántat megtalálhassa.

Síremlékek, családi sírboltok, emléktáblák s bármilyen és méretű kőfaragó munkákról rajzok- és költségvetésekkel készséggel szolgállok.

Műhelyem a mai kor legújabb vívmányai szerint van berendezve, melyben számos iskolázott szakmunkás van alkalmazva, melynél fogva a legkényesebb igényeknek is megfelelhettek.

Nagy nyers-anyag készlet.

Pontos és lelkiismeretes szállításért kezeséget vállalok.

Kiváló tisztelettel:

STARK VILMOS

ARAD, SZEGED,

József főherczeg-ut és Maros- Kossuth Lajos sugár-ut.
utca sarkán, (Fodor és Reisinger-féle ház.)

ÓVÁS!

Figyelmébe ajánljuk minden ismerős és megrendelőnknek, hogy fiunk bárkitől nevünkbe pénzt kölcsön vesz, azt nem vagyunk hajlandók megfizetni.

Horváth János cipész és neje.

Zene-estély.

Joó Károly n.-szalontai zenekara

1902. július hó 6-ik napján

Kánya Géza

vendéglő-helyiségében
országos körutja alkalmával

nagy hangversenyt

rendez.

Kérve a nagyérdemű közönség szives pártfogását, maradunk tisztelettel

Joó Károly zenekara.

Egy nagy karikahajós

varrógép

kevessé használt,

csekély áron eladó

Fácán-utca 4., a házmesternél.

Rossz dolga van itthon a magyarnak, meleg is van,

drága az élet, ezért vándoroljunk ki tömegesen

ma vasárnap folyó hó 6-án

Uj-Amerikába,

hol vig és olcsó az élet, a Steiner féle gyermekzenekar délután 4 órától éjjel 11 óráig a karmester személyes vezetésével teljesen új műsorral

hangversenyt

rendez.

Belépti díj személyenként 20 fillér. Katonák örmestertől lefelé és gyermekek nem fizetnek.

Italok valamint hideg és meleg ételeket jutányos árban szolgál és

számos látogatásért esd
Weilandits István.

Borivóknak, kik a bort savanyúvízzel szedik, retik vegyíteni, mindenképp ezt a

MATTONI-FÉLE

GISSHÜBLER

SAVANYÚVÍZ

ajánlható. E víz kőszárazítja a bor savát és az italnak kellemes, langyos melléklet ad, annálkül, hogy azt felhőzőre használják.

Színházi sörcsarnok.

Az új, diszes pavillon felavatása alkalmával ma megnyitási ünnepély és zeneestély.

Kitűnő borok. Folyton friss csapalásu kőbányai sör 1 pohár 8 kr.

Izletes jó magyar konyha.

Kiváló tisztelettel
Gavrilletti Miklós,
vendéglős.

MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

Gyógyhely: Budapest, (Budán.)

Idény április 15-től — október 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos: Dr. POLGÁR EMIL.

Egészséges lekvés. Jutányos lakások. Jó vendéglő
Villamos-vasuti összeköttetés a fővárossal.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ ROVATA

A kör helyeszközlő-osztályának helyisége
SZABADSÁG-TÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Naponta d. e. 11—1 óráig, este 9—10 óráig, vasárnap és ünnepnap d. u. 4—5 óráig. Tagok úgy a vidékről, mint helybeliek, naponta főlvetetnek.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben részesülnek. Levélbeli felvilágosítást csak válaszbélyeg küldése mellett ad a helyeszközlő-osztály.

Keresünk:

Fővárosi női kelengye és divatruház részére szakképzett, ügyes, int. kirakatrendező, magasabb fizetés mellett. Vidéki városba, a női divat és kézműáru-szakmában jártas 24 éven felüli ügyes segédet. Kirakatrendező előnyben részesülnek.

Abbázia fürdőhelyre a magyar- és német nyelvben jártas női divatárú-segédet augusztus 1-ére!

Vidéki városba, a rőfös- és divatárú szakmában jártas. 4—5 évig már működött segédet, a ki a román és magyar nyelvet jól beszélni.

Aradi kisebb fűszer és vegyes-áru üzletbe fiatal, szerény igényű segédet.

Vidéki városba a festék-áru szakmában teljesen jártas, fiatal segédet.

Vidékre, a férfi-ruha és női-divat és cipő-áru szakmában jártas segédet, a ki a magyar, német és román nyelvet érti.

Vidéki rőfös, fűszer és rövid-áru-kereskedésbe fiatal segédet, a ki a magyar, német és román nyelvben jártassággal bír.

Vidéki fűszerkereskedésbe a magyar, német és román nyelvben jártas segédet.

Vidéki vas- és fűszer-áru üzletbe fiatal, ügyes segédet.

Ajánlunk:

Volt aradi idősebb kereskedőt, írásbeli, könyvelési munkálatokra, vagy üzleti megbízásokra.

Jelen eredménnyel végzett kereskedelmi akademiát, nagyobb vállalatokhoz irodal gyakoronokul.

A férfi-divat-, díszmü- és játékaru szakmában jártas, elsőrendű aradi üzletben működött jó megjelenésű, int. fiatal segédet.

A liszt és termény szakban sok évi gyakorlattal rendelkező, intel. szakképzett fiatal embert.

Kereskedelmi tanfolyamot végzett, a Yost-írógépkezelésben jártas női irodal alkalmazottat.

A magyar és német nyelvben jártas bór-kereskedő-segédet.

Fűszer- és vegyesáru üzlet részére több ügyes románul tudó segédet.

Esti foglalkozásra, gyakorlott, szakképzett könyve lőt és levelezőt.

A vegyesáru szakban minden igényeknek megfelelő segédeket.

**AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA.**

Klein Sándor, Keppich Zsigmond,
titkár. igazgató.

NAPIREND.

Július 6. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Jézus sz. v. — Protestáns naptár: Izajás. — Izraelita naptár: Tham. Resch. Chodes. — Görög-keleti naptár (június 23.): Agripina. — A nap kél 3 óra 54 perckor, nyugszik 7 óra 41 perckor. — A hold kél 5 óra 8 perckor, nyugszik 8 óra 4 perckor.

Kölösey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekye-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Időjelzés. A központi meteorologiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változékony, mmeleg, elvéve csapadék, zivatarok.

Július 6. A magyar államvasutak általírti körének ki-rándulása Menyházára.

Jó órákat olcsón
küld 3 évi írásbeli jótállás mellett
privát vevőknek

Konrád János
órágyára,
aranyárak kiviteli háza

BRÜX, 270 sz. (Csehország).

Jó nickel rem. óra	frt 3.75.
Valódi ezüst rem. óra	" 5.80.
Valódi ezüst láncz	frt 1.20.
Nickel ébresztő óra	" 1.95.

Czégem a cs. és kir. birodalmi czimerrel van kitüntetve,
számítalan arany, ezüst kiállítási érem, valamint ezernyi
elismerő levél van birtokomban. 1900

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Jersan-Cacao

könnyen emészthető, jó ízű, vastartalmu eledel, és erősítő szer,
amely vért képez és az idegeket erősíti.

Tudakozódjunk orvosainknál.
Minden gyógyszerárban kapható.

Főraktár Aradvármegye részére **VOJTEK és WEISZ** drogueria
nagykereskedésében Aradon. 1985

Ajánljuk ipari és háztartási
célokra rostált darabos

bükk-faszemet
100 kiló 4 korona 40 fillér.
bérmentve házhoz szállítva
kétszer mosott, valódi porosz

kovács-kőszemet
100 kiló 4 korona 40 fillér.
Elsőrendű szagtalan

fűtő-kőszemet
100 kiló 3 kor. 40 fillér.
Első rendű darabos

gáz pirszen-kocsz
100 kiló 4 korona 40 fillér.

Megrendelések pontos hazaszállítása
végett felnap időt kérünk.

Kneffel Károly és Fia
vaskereskedése Aradon.
Telefon 139. szám.

Nagy butorraktár!

Alapított 1858. Alapított 1858.

ROS MANITH ALBERT és FIA
Arad, Andrassy-tér 8-ik szám. (Az udvarban.)

Dusan felszerelt raktár mindennemű butorokban.
Szalon-, ebédlő- és hálószoba-berendezések

minden modern stylben, a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig folyton készletben, izléses, szolid
kivitelű **kárpitozott butorok** nagy választékban.

A nagy készletnek megfelelő üzlethelyiségünk az udvarban lévén, azon kelle-
mes helyzetben vagyunk, hogy készítményeinket **bárkinél is olcsóbban** adhatjuk. En-
nél fogva ajánljuk a n. é. vevőközönségnek raktárunk megkeresését saját érdekében el nem
mulasztani

Kiváló tisztelettel
Rosmanith Albert és Fia.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. Kívánatra képes árjegyzék.

**BERGER-féle GYÓGY-
KÁTRÁNY-SZAPPAN**

arany lektatók által ajánva, Európa legtöbb államában nagy
sikertel alkalmazták

mindennemű bőrkütegek

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, koszos elüddi
kölögek, ugyancsak orvosság, ótvár, ígydag, láb-
száraz, tel- és szakalkorpa ellen. A Berger-féle
kátrány-szappan tartalmazza a fa-kátrányt 40
%-al és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló
kátrány-szappanoktól lényegesen különbözik. Csak
azok a kátrány-szappanok, amelyek a Berger-féle
kátrány-szappan megnevezése és az ismert védjegyre való ügyes-
letes keretik. Irtó borbetegségekkel sikertel alkalmazták
kátrány-szappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan.
A gyengébb kátrány-szappan
az arcbőr tisztáltságra!

Előváltására, a gyermekeknek valamennyi fertőzőségei ellen
számtalan bőrbetegség, mosdó és fürdőszappan mindennemű
használatra szolgál 5617

Berger-féle gycerin-kátrány-szappan
50% gycerin tartalommal és tömör állattal. Az egész lejjel kemény
szárazsággal együtt 5617

A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelendő
Kénszappan a bőr finomítására, borax-szappan pattanások
ellen, carbol-szappan a bőr simítására himlőhelyeknél és mint
tisztító szappan Berger-féle fenyő-fürdő-szappan és fenyő-
gyógy-szappan, Berger-féle gyermek-szappan az egész
testre (26 kr.)

Berger-féle Petrosulfol-szappan
50% szulfid, bőrvizkegész és arcvörösség ellen (70 kr.), mosdó
szappan igen hatékony

Berger-féle kén-szappan
50% kén, arcbőr tisztáltságra. Tannin-szappan lényegesen
hajkivétel ellen.

Berger-féle fog-szappan köcsögben
50% radex fogaknak, 2. sz. dohányszagok. Ar. 20 kr., a leg-
jobb szappan. A többi Berger-féle szappanoknál
előnyök a rőpatokra. Ezek Berger-féle szappanoknál
előnyök számtalan hatékony tisztítóknak. M. után Berger
szappanok a leghatékonyabbak, keretik a leghatékonyabb, a
mint a gycerin (G. H. H. & Comp. Troppan) nyelvényeinek
számtalan alkalommal a leghatékonyabb tisztítószerek 1900.
és Arany 20 kr. 5617

Kapható Magyarország mindenyőgyészertárában, Ara-
don Rozsnyai Mátyas, gutori Földes Kelemen győgy-
szertárában, továbbá Vojtek és Weisz drogueriájában.
578

Nagy raktár
elsőrendű portland-czement
és vízhatlan mészből.

Az ujvidéki kova malomkövek egyedüli elárúsítása.

Malom-berendezések és azokhoz szükséges eszközök és anyagok:

Sárospatoki és franczia malomkövek, valódi svájci malomkő élesítő szerszámok, franczia
köszörűkövek, kül- és belföldi gépszijak, hengerek, lisztselyem szövetek, felvonó hevede-
rek, serleg, serleg-csavarok, fa-szif korongok, kötél korongok, legjobb minőségű kenőnya-
gok, zsák-taligák, ólom-zárak stb.

Szusz-gyárak részére: Különböző jó minőségű gép és henger olajok, süritő anyagok,
asbest-lemezek, asbest-zsinórok, Burgmann-féle tömitések, olajbelek, Hungaria-frictions zsinórok,
kautsuk-árak, kender tömitések, feszmerők, ellenőr. csapok, vizállást mutató készletek, sárga
és vörös rézcsövek, kovácsolt vascsövek és összekötő részei, gőzhenger kenő-szelenczék,
Stauer-féle kenő-szelenczék, önműködő kenő-szelenczék sárga rézből.

Cséplőgépek és locomobil javításához szükségeselt dobsinek, dobsin-csavarok, locomobil
forrcsövek, csősüritő gépek, sodrony és sörte csőkefék, csavar metszők, csavar-kulcsok, réteg-fém,
reszelők, szerszám aczél, cséplőgég rostalemezek, tápszivattyu kautsuk csövek, emelő-gépek stb.

Gazdaságok részére: gazdasági, raktármérlegek, gabona-zsákok, legjobb minőségű csép-
lőgép-, locomobil-, kazal-, szekér- takaró ponyvák, gép olajok, gépszir, kocsi-kenőcs, petroleum,
carbolineum fedellemezek és szegek, kerti és tűzi fecskendők, kender tömlők, cukorrépa-
művelő eszközök stb.

Szőlőszetnek részére: borsajtók, bor-szivattyuk, prima minőségű kacsuk tömlők, perme-
tezők és alkatrészei, kékkő kénpor fuvo stb. — Legjobb minőségekben és a legjutányosabb
árakon kaphatók

358

Magyar Ferencz
gép-, szerszám- és műszaki kellékek üzletében
Aradon. Zrinyi-utca 6. szám. — Megyei és városi telefon 30 szám.

Illés-u. 10. sz. házunkban
egy

sarok üzlet,

szép lakás

és mellék helyiségekkel

KIADÓ.

Értekezhetni

Kneffel Károly és fia

vas-kereskedő cégénél

ARADON.

Magy. kir. államv. üzletvez. Aradon.

16661—1902. II. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak Hódmezővásárhely állomásán létesítendő fedett perron, szabadon álló árnyékszék, lámpakamra, anyag és pougyáskamra előállítására ezen neli nyilvános versenytárgyalás hirdettetik, melyre a jogérvényesen kiállított ajánlatok legkésőbb 1902. évi július hó 10-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének titkárságánál (arad-csanádi palota, I. sz. emelet) benyújtandók.

Később beérkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlatok közt a szabad választás jogát, tekintet nélkül az árakra, az üzletvezetőség magának tartja fenn.

A szabályszerűen felbélyegzett és lepecsételt ajánlatok borítékai, a következő felirattal látandók el: „Ajánlat a magy. kir. államvasutak Hódmezővásárhely állomásán létesítendő magas építmények előállítására.”

Csak az összes munkákra lehet ajánlatot tenni.

Az ajánlatok benyújtását megelőző napon, azaz 1902. évi július hó 9-én, déli 12 óráig 800 korona azaz nyolcszáz korona bánatpénz a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénz-áránál (arad-csanádi palota földszintjén) akár készpénzbe, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban teendő le.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzet, 14 napnál nem régiebb, utolsó árfolyam szerint számítanak, de nem névértéken felül.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti vevénnyel adandók fel.

A létesítendő építmények tervei a magyar kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének építési és pályafenntartási osztályánál megtekinthetők, ugyanott ajánlat alapjául szolgáló költségvetések, a szerződési tervezet, ajánlati minta és pályázati feltételek 2 korona felfizetése mellett kaphatók.

Aradon, 1902. évi június hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Telefon 278.

Telefon 278.

GLÜCK JÓZSEF

szobafestő és mázoló

Arad, József főherceg-ut 7. szám.

Ajánlja magát mindennemű

szobafestő, szobakárpitozási, menyezetek dombormű

diszítési és mázolási munkálatok teljesítésére, továbbá ablakok színes üvegfestési imitálását a legújabb modern kivitelben, a lehető legjutányosabb árak mellett.

Elvállalom a lakások féreg (poloska) mentessé tételét

teljes jótállás mellett.

Francia és angol tapetta-minták nagy választékban megtekinthetők.

A nagyérdemű közönség pontos és gyors kiszolgáltatása céljából készletben raktáron tartok dus választékban papirkárpitot, könnyű sulyu papiröntvényből (Xylogenit-Stuck) domboru diszitményeket és üvegfestés utánzatu színes mintákat, a melyek lakásomon minden időben megtekinthetők és megválaszthatók. — A nagyérdemű közönség becses támogatását kéri

646

mély tisztelettel

GLÜCK JÓZSEF.

Árverési hirdetmény.

Mondorlak és Csicsér község alólírott előjárósága ezennel közhírré teszi, miszerint a Mondorlak, illetve Csicsér község tulajdonát képező vadászati jog, 1903. évi január hó 1-től számított 6 (hat) évi időtartamra, vagyis bezárólag 1908. évi december hó 31-ig, nyilvános árverés útján haszonbérbe fog adni.

Az árverés határnapjául 1902. évi július hó 25-ik napjának d. e. 9 órája Mondorlak községhezához kitűzetik és arra a venni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az árverési feltételek a mondorlaki körjegyzői irodában a hivatalos órák alatt addig is megtekinthetők.

Mondorlak, 1902. évi június hó 28-án.

1168

Milován Valér,

jegyző.

Nedezsk Demeter,

Tatár Nikolae,

birák.

**MINDEN HÖLGYNEK
SZÜKSÉGES ARCBŐRE MEGVÉDÉSÉRE A
FÖLDES-FÉLE**

MARGIT-CREMET

használni.

Ezen kitűnő összeállítású és most már az egész művelt világban elterjedt készítmény nem zsíros kenőcs, hanem a bőr által azonnal felszívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszüntet szeptől májfolttól, bőrtakát (mitesser) és minden arcztisztatlanságot. Massázshoz használva elűntet redőket, himlőhelyet stb.

Csakis azon készítmények valódiak, a melyek ezimeres védjegyemmel vannak lezárva.

Hamisítványoktól tessék óvakodni!

Egy tégely ára 1 korona.

Margit szappan 70 fillér.

Margit powder 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszerárakban és drogueriában.

Apátfalván: Tar Imre, Battányán: Fodor István, Vargha Antal, Borosjenőn: Pintér Ferencz, Boros-Sebesen: Zangerl Gyula, Berzován: Szokolay Sándor, Cs.-Apácán: Bonomi Antal, Cs.-Palotán: Nagy Albert, Csermón: Berkes Armin, Elekén: Ifj. Pekker István, Földeskon: Beres Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonczon: Molnár István, Gyorokon: Masznyik Dániel, Kis-Jenőn: Bayer György, Kevevárosban: Schlögl Pál, Kun-ágotán: Fejér Lajos, Kúrteson: Hackenberger László, Medgyesegyházán: Kelecsényi Ferencz, Mező-Kovácskúttán: Szabady Viktor, M.-Radnán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmágyon: Haueros Adám, Nagy-Zerindén: Vály Géza, Ó-Pecskán: Rokszin János, Pankotán: Poseritz Gusztáv, Pityaroson: Szabados József, Székelyváron: Fromm D. Traugott, Simándon: Csiky Lukács, Soborszinban: Károlyi Kálmán, Szemplakon: Hauszler Sándor, Tauczon: Kuntz János, és Új-Aradon: Ternajgó Géza urak gyógyszerárakban.

Telefon szám 485.

T. Cz.

Van szerencsém nagyrebecsült rendelőimnek szíves tudomására adni, hogy folyó évi február hó 1-étől

a Templom-utca 3. sz. alatti

czipész-üzletemet

feloszlattam, de iparomat továbbra lakásomon.

Heim Domokos-utca 2 sz. alatt,

a Tököl-téri Kisfalvi-féle gőzfűrdő mellett

folytatom.

Főtörökvésem oda irányul, hogy nagyrebecsült rendelőimet ezután is legnagyobb odaadással, szolid és pontos kiszolgálásban részesítsem, miért is az eddigi pártfogásért esedezem.

Magamat a n. é. közönség becses bizalmába ajánlva maradok

kiváló tisztelettel

Pakszián Sándorné,

czipész, Heim Domokos-utca 2. sz.

Magy. kir. államv. budapest-jobbparti üzletvezetősége.

18012—1902. II. sz.

Pályázati hirdetmény.

A palánkai hajóállomás mellett levő ügynökségi épületet, továbbá árnyékszéket és rakodót eladni óhajtván, azok megvételére ezen neli nyilvános ajánlati tárgyalást hirdetünk.

A pályázati feltételek az alulírt üzletvezetőség pályafenntartási és építési osztályának (Külső Kerepesi uti házcsoporthoz) hivatalos helyiségében, nemkülönbön szabadkai osztálymérnökségünknel és a palánkai állomási főnökségnel díjtalanul megszerezhetők. Írásbeli megkeresésre a pályázati feltételek pósta útján is megküldetnek.

Jogérvényes és kellőleg bélyegzett zárt írásbeli ajánlatok legkésőbb 1902. évi július hó 16-án déli 12 óráig az üzletvezetőség általános osztályában (titkárság) nyújtandók be eme felirattal: „Ajánlat a palánkai hajóállomás mellett levő építmények megvételére.”

Bánatpénz fejében legkésőbb 1902. évi július hó 15-éig déli 12 óráig az ajánlati összeg 5% a készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban gyűjtőpénztárunkban (Külső kerepesi uti házcsoporthoz) lefizetendő.

Az értékpapírok a budapesti és bécsi tőzsdék legutóbbi, — 14 napnál nem régiebb — utolsó árfolyama szerint, de névértéküket meg nem haladó értékben fogadtatnak el.

Takarékpenztári betétkönyvek bánatpénzül nem tehetők le.

Posta útján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek tértívennyel adandók fel.

A bánatpénz lefizetéséről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az ajánlatok között a szabad választási jogot magunknak fenntartjuk.

Budapest, 1902. évi június hó 17-én.

A budapest-jobbparti üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Legujabb találmány.

22511. számú

Szabadalmazott jégpince.

Sokkal jobb és olcsóbbak, mint az előbbiek; előnyük: a jég úgy tartja magát, hogy egész időnyen legfeljebb 25% apadás állhat be; **ugyszintén szabadalomra bejelentett újabb jégszekrények**, csupan fából, csak a víz fölfogására van czinbádóg alkalmazva, nem izzad, 70% jég megtakarítás érhető el; mészárosok, hentesek, vendéglősök, tejesarnokok, ugyszintén házi használatnál is nélkülözhetetlenek. Árjegyzékkel szolgál a föltaláló. 882

Bucsanyecz József Acemester és építési vállalkozó.

Budapest, X. kerület, Kőbánya-ut 44/46. szám.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

KWIZDA féle Korneuburgi marha táppor

Etréndi szarvasok, szarvasmarhák és juhok részére. 50 év óta a legtöbb istállóban használatban van étvágy — hiány s rossz emésztésnél, a tej javítására és a tehének tejlőképességének fokozására, csontlőréséknél. — 1/1 doboz ára 1 korona 40 fillér, 1/2 doboz 70 fillér. Csak a lenti védjeggyel valódi. Kapható minden gyógyszerertárban és gyógyfűkereskedésben. Főraktár: Kwizda Ferencz János, cs. és kir. osztr.-magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító, kerületi gyógyszerész, Korneuburg, Bécs mellett.

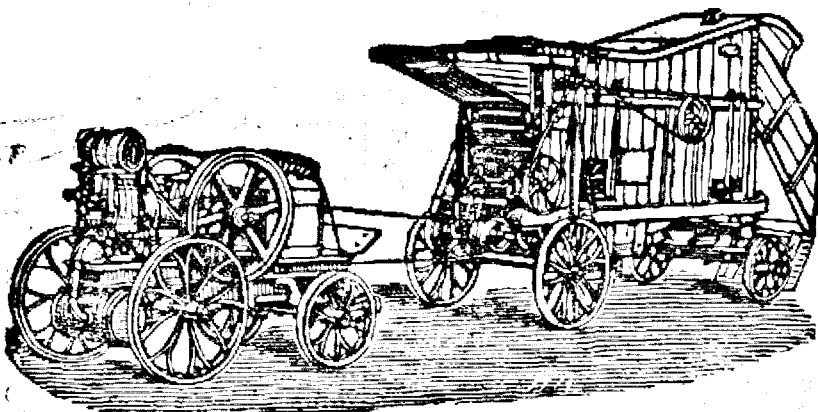
358

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

„MAYER“ GÉPGYÁR

vas- és fémöntőde részv.-társ.

Szombathely.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Gyártunk: Mindennemű mezőgazdasági és szőlőművelési gépeket. Kétféle szerkezetű benzinnemű motorokat 2—30 lóerőig, stabil alakban különféle ipari czélokra, valamint locomobil alakban gazdasági gépek stb. hajtására. — Teljes műmalom berendezési gépeket, valamint az olajgyártáshoz szükséges berendezéseket és gépeket. — Elvállalunk minden a gépszakmába való alkalmi szükségletek szerkesztését és kivitelét. Modern berendezésű vas- és fémöntődeink mindennemű vas- és fémöntést nyers és megmunkált állapotban szállít. 2028

Raktár Budapest, V., Lipót-körút 15. sz.

Alapító év 1850.

Sürgöny czim: Krispin terem. Telefon sz. 35.

Krispin József

Arad.

Hangszerek, kölcsönkönyvtár

hangjegykereskedése,

Deák Ferencz-utca 28. szám.

Legnagyobb választék. 1640

Zongorajavítások és hangolás. Havonkinti bérdeadás jutányos árak részletfizetés mellett is.

Sanatorium és Vizgyógyintézet

Arad, Zrinyi-utca 3. sz. Telefon 270.

Vezető-orvos: **Dr. HECHT.**

Idegesség, ideges gyomor, bél-, fej-, szívbántalmaknál, rheuma, köszvény, szívelzsírosodás, vészagénység, szívbillentyű, nő, tüdő és gégebajok, rossz testtartásnál. Gyógyeszközök: Hidegvizgyógymód, villámfény-, moor-, szénsavas-, villamos fürdők, massage, belégzések, villamozások, svéd gyógytorna. Napfürdő. Hasmassage.

Bennlakóknak kényelmes szobák, jó ellátás.

Délmagyarországon egyetlen jogosított intézet, mely télen-nyáron nyitva van.

Nagyszebeni Földhitelintézet.

A legelőnyösebb feltételek mellett engedélyezünk

jelzálogkölcsönöket

30 1/2, 35 és 40 1/2 évi visszafizetésre (amortisátóra) fél éves részletekben, melyekben **ugy a kamat, mint a tőke törlesztése befoglaltatik.**

A kölcsönök készpénzben a záloglevelek teljes névértékben fizettetnek ki.

A kölcsönök közvetítését eszközli megbízottunk

Szücs F. Vilmos Aradon,

ki is mindennemű felvilágosítással szolgál.

Nagyszebeni Földhitelintézet.

Hivatkozva a fenti hirdetésre, kérem a t. jelzálog kölcsönt kereső közönséget, hogy úgy mint eddig, továbbra is bizalommal forduljon ügyeivel hozzám, elvem mindenkor a közönség szolid kiszolgálása volt s marad is

A bekebelezési költségeket kívánatra előlegezem, díjazásom utólagos.

Tisztelettel

SZÜCS F. VILMOS

Ingatlan és földhitel kölcsönintézet

1025

Arad, Boros Beni-ter 22. sz. (Spielmann-ház) I. emelet.

Rozsnyay-féle

chinin czukorka, chinin csokoládé

patykoszorozott készítmény.

gyermeknek láz, hideglelés, váltóláz ellen kitűnő sikerrel alkalmazható. **Nem keserű!** Csak akkor valódi, ha a csomagoló papiroson Rozsnyay Mátyás névalírása olvasható.

Fenyő illat.

Különösen alkalmas a szoba levegőjének felfrisítésére és tisztítására

Egy üveg 1 kor. 50 fillér.

Hasis-Collodium.

Kitűnő, minden más szert felülmúló hatású tyukszem és bőrkeményedés ellen.

Egy üveg ára 70 fillér.

Kitűnő minőségű likőr eszenciák, melynek segítségével pár perc alatt zamatos, finom likőrt készíthetünk.

Barack	Cacao blanc	Cseresznye	Császárkörte
Anizette	Chartreuse	Marasquino	Vanillia
Benedictine	Curacao	Kávé	Zeller

Egy üveg ára 1 korona.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszerertárában

Aradon, Szabadság-tér.

Magy. kir. Államv. Üzletv. Szegeden.

17959—1902. III. sz.

Pályázati hirdetmény.

A Nagy-Kikinda állomáson megüresedő u. u. vendéglő bérletére ezennel nyilvános pályázat hirdetik. A bérlet fenti vendéglőre nézve 1902. évi december hó 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított három éven át, vagyis 1905. évi november 30-ig. Bérletnek a következő helyiségek bocsátatnak rendelkezésére:

I—II. oszt. étterem, 1 tálaló helyiség a földszinten, 1 tálaló helyiség a pinczében, főző konyha és mosogató helyiség, mosó konyha, éleskamra, padlás, 3 pincze, jégverem, továbbá lakásul: 2 szoba, cselédszoba. Használatra átengedik a III. oszt. váró- és étterem és a felv. épület előtti verenda egy része.

Az egy koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a magy. kir. államvasutak fönt kiirt Nagy-Kikinda állomása pályaudvarán levő vendéglő üzletre“ felirattal ellátott, lepecselt, borítékba zárt, nemkülönböztetett okmányokkal felszerelt ajánlatok 1902. évi augusztus hó 8-án déli 12 óráig az alulírt üzletvezetőség általános osztálya főnöknél (üzletvezetőségi palota, I-ső emelet 21. sz. ajtó) vagy személyesen, vagy kir. posta útján benyújtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre 200, azaz kétszáz korona készpénzben, vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban, a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1902. évi augusztus hó 7-én déli 12 óráig vagy személyesen, vagy kir. posta útján beküldendő.

Megjegyeztetik, hogy a vendéglő III. osztályú váró- és étterem fűtése és világításának felét a m. k. államvasutak viselik.

Az értékpapírok a budapesti, vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régiebb, a napi értéket meg nem haladó napi árfolyam csak 90% szerinti értékben számíttatnak. Készpénzben letett összeg után kamat nem fizetetik. Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlítendő ugyan, de a letétről nyert elismervény nem csatolandó.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályban (I. emelet 12. sz.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A fentebbi feltételtől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek táviratilag tételnek s végül olyanok, melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tételre figyelembe vételni nem fognak.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Szeged, 1902. évi június hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Egyedül valódi angol
THIERRY-féle BALZSAM.

Egészség-rendőrileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése kereskedelem-törvényi minta-védelem alatt áll.

Ezen balzsam balseg és külsőleg is használ: 1. Hasonlíthatatlan hatású gyógyszer a fűdő és mell minden betegségénél; enyhíti a hurutot és megszünteti a kiköpést, eltávolítja a fájdalmas köhögést s még ilyen idült bajokat is meggyógyít. 2. Kiváló hatása van torokgyulladásnál, rekedtség-nél, a nyak bármely bántalmánál stb. 3. Alaposan megszüntet minden lázt. 4. Meglepően gyógyítja a máj, gyomor és a belek minden betegségét, különösen gyomorgörögést, kólikát és hasrágást. 5. Gyenge hashajtó és vér-tisztító hatású, tisztítja a veséket, megszünteti a hypochondriát és buskomorságot, erősíti az étvágyat és emésztést. 6. Kiváló szolgálatot tesz fogfájásnál, odvas fogaknál, szájpénésznél, minden fog és szájbajnál, megszünteti a felbőgést s a száj és gyomor rossz szagát. 7. Kiváló kúrázó gyógyszer minden sebre, akár régi, akár új, sérülésekre, orbáncra, pattanások, füstölők, szemölcsök, égési sebekre, megtagyott tagokra, ruh, kozs s kintésekre, felpatogzott és érdes kezekre stb., megszünteti a fejfájást, zugást, szakgátást, köszvény, fülfájást stb. Jól vigyázzon mindenki a fenti zöld apácza-védjegyre — Hamisítás ellen a legbiztosabb óvszer a gyáramból való direkt megrendelés. A szállítás csak a szabadalmazott eredeti dobozokban 12 kis vagy 6 dupla üveggel történik. Ausztria-Magyarország minden postaállomására bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg ára 4 korona, Bosznia és Hercegovinába bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona 60 fillér, 12 kis vagy 6 dupla üvegnél kevesebb nem szállítatik. — Sztetküldés csak a pénz előre beküldése vagy az összeg utánvétele mellett.

Miért szenved? mikor biztos gyógyító hatásra van kilátás még a legrövidebb sebeknél is a

Thierry A. gyógyszerésznek egyedül valódi

Centifolia-kenőcse

használatánál, amely által majdnem minden alkalommal, még a fájdalmas és veszélyes műtétek vagy amputálás is elkerülhetők és utóérhetlen úgy a sebek gyógyításában, mint a fájdalom enyhítésében is. A valódi Centifolia-kenőcs használható: gyermekágyas fájó mellre, tejfolyás megakadásánál, mell-megkeményedés, orbáncz, minden idült bajknál, sebes lábak vagy tagokra, sebek, bőrfolyás, dagadt lábknál, sőt csontszűrésnél is; utés-, szúrás-, vágás-, zúzás- és lövéseknél; minden idegen anyag, mint: üveg vagy faszilánk, homok, serét, tövis stb. kiszívására; mindenféle dagadtok, kelések, támadások, pokolvar, sőt rákbajnál is; gilisztá ellen, körömméreg, pórsenés, sebes lábak, mindenféle égési sebek, fagyos tagok, a beteg fekvéstől fáradt tagjaira, nyakdagadatok, a vér betegségei, fülfolyás, gyermek-ótvár stb. bántalmak ellen. Két tégelynél kevesebb nem küldetik; a szállítás csakis az árnak előleges beküldése vagy utánvét mellett történhetik. Két tégely ára szállítóval, portó és csomagolással együtt 3 korona 50 fillér. Számtalan elismerő-levél áll rendelkezésre. Mindekitől óvatik a hatástalan hamisítványok vásárlásától s tessék ügyelni, hogy minden tégelyre a fenti védjegy és a cím: „Schutzengel Apotheke des A. Thierry in Pragrad“ beégetve legyen.

A gyógyhatásukban utóérhetlen eme két szer a romlásnak nincs kitéve, hanem ellenkezőleg, minél régebbiek, annál jobbak és hatásosabbak lesznek, sem a hideg, sem a meleg által nem szenvednek és azért bármely évszakban szétküldhetők. Legjobbnyire már az orvos megérzése is segítenek, nagyon természetes, hogy sohasem szabad hamisítványokat, vagy pedig más értéketlen és hatás nélküli ugynevezett pótszereket használni, amelyekért a pénz hiába dobják ki, hanem csakis ezen két régen jónak elismert, valódi, olcsó, megbízható és mindamellett teljesen ártalmatlan világhírű szer kell vásárolni, amelyeket minden családban minden előfordulhatósá esélyre készletben kell tartani. Hol pedig ezen szer a valódiság minden kellékével ellátva nem volna kaphatók, úgy kérjük azokat közvédelmi

Thierry (Adolf) gyógyszerésznél Limited „Schutzengel Apotheke“ Pragrada bei Robitsch-Sauerbrunn megrendelni.
Központi raktár: Budapest Török J. gyógyszerterében, Zágráb Mittelbach S. gyógyszerterében, Bécsben C. Brady gyógyszerterében. 1881

A haj eredeti színét

visszanyerjük a Hajós-féle

Hajregenerator

használatával. Rövid idő alatt visszaadja az ősz hajnak eredeti színét, ifjúkori szépségét és ennek visszatérése után az elért eredmény állandóan megmarad. A fehérenmüt és fejbőrt nem piszkítja.

Egy üveg ára 60 krajczár.

Hófehér fogakat egyedül a Hajós-féle

Venus Antiseptikus fogpép

használatával nyerhetünk, egy tégely ára 60 krajczár. (Az üres fogpép-tégely 10 kr.-ba visszavásároltatik.)

Valódi angol celluloidba foglalt

Antiseptikus fogkefe

2 évi jótállással ára 90 kr.

Fenti szerek egyedül kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertárában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

A magy. kir. Államv. igazgatósága.

71835—1902. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a szeged—temesvár—báziás—orsovai, zágráb—károlyváros—fiumei, üszög—villányi és királyháza—máramaros-sziget—bus tyaházi vonalakon leszerelt 81 drb, összesen mintegy 13900 métermázsára tehető régi vashid szerkezeteket eladni óhajtván, ezek eladására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Ezen hidszerkezetek főbb méreteit és megközelítő súlyát fel tüntető kimutatás, mely egyuttal ajánlati űrlapul is szolgál, anyag- és leltár beszerzési szakosztályunkban egy példányban ingyen kapható; vidéki megkeresésekre pedig ingyen megküldetik.

Ajánlat kizárólag ezen űrlapon tehető.

Pályázni kívánók felkéretnek, hogy erre vonatkozó 1 koronás magyar bélyeggel ellátott és lepecselt ajánlataikat 1902. évi július hó 16-án déli 12 óráig anyag- és leltár-beszerzési szakosztályunknál (Budapest, VI. Andrassy-ut 73. sz. II. em. 43/a ajtó) benyújtani sziveskedjenek.

Az ajánlat borítékba a következő feliratot tartalmazza: „Ajánlat 71835—902. számhoz régi vashid szerkezetek megvételére.“

Az ajánlat benyújtását megelőző nap déli 12 óráig a megvenni szándékolt hidszerkezetek az ajánlati árral kiszámított értékének 5 százaléka bánatpénzként teendő le főpénztárunknál készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

Az ajánlat métermázsánként értendő árral teendő és pedig az anyagnak ajánlattevő által meghatározandó és a magy. kir. államvasutak valamelyik állomására való bérmentes szállítás és vasuti kocsikban való átadás, illetve átvétel kikötése mellett. Szeretárakban való átvételnek kikötése határozottan mellőzendő.

Az ajánlattevők az ócska anyagok eladására vonatkozó és 122291—96. sz. a. fenálló feltételeket magukra nézve kötelezőknek elismerni, azt 60 filléres magyar bélyeggel, saját és két tanu aláírásával ellátni és ajánlataikhoz csatolni tartoznak. Ezen feltételek nyomtatványtárunkban példányonként 30 fillérért megszerezhetők, vidékieknek pedig az érte járó 30 fillér és 20 fillér posta költség (összesen 50 fillérnek) a főpénztárunkhoz való beküldése ellenében postával megküldetnek.

Ajánlat valamennyi vagy egyes tetszés szerinti hidszerkezetre tehető, de alólirott igazgatóság is fenntartja magának, hogy egyes szerkezeteket, tekintet nélkül a felajánlott árakra, tetszése szerint eladhasson, vagy hogy a cél elérésére bárminő más intézkedést tehessen.

Ajánlattevők ajánlataikkal az azok felett nozandó határozatig visszavonhatlan kötelezettségben maradnak.

Budapest, 1902. év május hó.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Gyakornokot,

ki a magyar és német nyelvben jártas, szép írással rendelkezik, megfelelő előképzéssel

irodámba felveszek.

Ki már irodában alkalmazva volt, előnyben részesül. Magyar és németül sajátkezűleg irt ajánlatok bizonyítványmásolatokkal felszerelve küldendők

Goldschmidt Mihály

aradi céghez. 1170

Öregeknek és ifjaknak

hasznos utbaigazításul szolgál a most újból megjelent és számos kiadást ért Dr. Müller (Med. Rath.) által írott

Megromlott ideg-, faj- és nem-rendszer című könyve, amely jó tanácsokat ad ezen bajok ismertetésére és gyógykezelésére. 1075

Egy korona 20 fillér bélyegeken történt előzetes beküldése esetén bérmentve küldi Curt Röber Braunschweig.

Érdekes és hasznos párbeszéd.

Imre: Nem ismerem rád Lajos! olyan jó színben vagy. És mily jó kiöltözködtél. Talán a főnyereményt csináltad?

Lajos: Ne beszélj bolondot; tudod, hogy szegény ember számát nem teszik a szerencsekerékbe, tehát ki sem húzzák. De találtam másvalamit, mi kirántott a bajból. Vége a nélkülözésnek, az asszony-nak és a gyerekeknek is meg van mindene, a mi kell.

Imre: Igaz, hallottam a szomszédasszonytól, hogy az „Aradi Reggeli Lap” és „Aradi Estilap” árusításával foglalkozol. Hát csak ugyan annyit hajt az.

Lajos: Hajt bizony nagyon szépen. Eleinte nehezen ment, de most nagyszerűen boldogulok. Ötven ujsággal kezdtem és most már háromszázat árulok az „Aradi Reggeli Lap” és háromszázat az „Aradi Estilap”-ból. Harminczöt krajczárt kapok száz darab után, tehát hat-száz után két forint tíz krajczárt. De reményem, hogy ezt a keresetet is megduplázom. Egy krajczárt nagyon szívesen adnak egy jó ujságért, mely ugyancsak a legfrissebb híreket hozza és olyan szép tiszta betűkkel van nyomtatva. Szegény ember megelégszik ezzel a két ujsággal, nem tarthatja végre mindenki az „Aradi Közlöny”-t, mert az havonként egy forintba kerül.

Imre: Megállj csak, mondd őszintén: kell oda még ember? Bejuthatnék én is árusítónak? Ilyen jó kereset rám is férne.

Lajos: Akkor csak siessél barátom, mert egyrészt még csak három vagy négy arra való embert alkalmaznak, nehogy egyik árusító a másiknak konkurrencziát csináljon — másrészt pedig idejében kell lefoglalni a vevőket. Gyorsan siessél, hogy meg ne előzzenek. Szeresés a világ. A czímet mindenki tudja: Nyomdarészvénytársaság, a csanádi palotában.

TELEFON 184.

Pártoljuk a helybeli ipart! Bettelheim K.

első aradi egyedüli szakszerű mosó- és tisztító müintézete

Arad, Aulich Lajos-utca 2. sz. (Lux-udvar)

A nyári idényre felhívom a t. nagyközönséget müintézetemre. Jól felszerelt munkás személyzetemmel párosulva, ama kellemes helyzetben vagyok, hogy a legmagasabb igényeknek is minden irányban megfelelek. Elvállalok mindenféle mosható női, férfi és gyermek ruhákat, bur kalapot, pi-rere tárgyakat, függönyöket, összes házi ruházatok mosását a legolcsóbb egyezségi árak mellett. Kívánatra háztól elvitetem és haza küldöm.

Tessék figyelni!

A n. é. közönség becses tudomására hozni van szerencsém, hogy

Árpád-tér 2. sz. alatt zsibárus üzletet

nyitottam.

Használt butorokat, ugyszintén uraságoktól levetett férfiruhákat a legmagasabb árban veszek.

Kívánatra házhoz is megyek.

ROTH A.,

Árpád-tér 2. sz.

1118

Hirdetmény.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy sikerült egy

legelső rangu kötszer gyárral

oly megegyezésre lépni, melynél fogva antisepticus kötszereket és kötőanyagokat legkiválóbb és legfinomabb minőségben legolcsóbb árakon hozhatunk forgalomba **összes kötszereink az 105147. számú m. kir. belügyminiszteri rendeletnek szigoruan megfelelo minőségben és csomagolásban vannak előállítva.** — Mivel említett kötszereket egy tömegben rendeljük, azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy minden concurens áraknál olcsóbban szállíthatunk még a legkisebb mennyiségű is.

Tájékoztatásul áljon itt egy néhány gyakrabban használt kötszerek árjegyzéke:

100 grm Brünswatta henger csomagolásban	44 fillér.
1/4 kló	80 fillér.
1/2 " " " "	1 kor. 50 fillér.
1 " " " "	2 kor. 40 fillér.
1 "metere Steril-gaze (Hydrophil gaze)	28 fillér.
Callioó és mull-polyák minden árban.	

Ipar és házi czélokra szolgáló gyógyszerfélék minden versenyár betartása mellett kapható. 1117

Raktárak:

Az összes aradi gyógyszerárakban.

Feltűnő eredmény érhető el

a Hajós-féle

Ibolya-Créme

használatát által, mely egy pár nap alatt elmulaszt **Szeplő, májfolt, bőrhíros, bőrvörösséget és mindennemű arcztisztatlanságot.** E remek ártalmatlan cosmeticus szer a bőrben teljesen felszívódik, minek következtében a hatás bámulatos gyorsasággal áll be.

Nappal is használható!

A párisi és londoni higienicus kiállításokon aranyérmekkel kitüntetve.

Ara egy tégelynek 50 kr.

Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya hölgypor fehér, róza és orém színben egy drb. 60 krajczár.

Ibolya tej (Eau de Violette de Hajós) egy üveg 50 krajczár.

Ne óvakodjunk értéktelen utánzatoktól!

Bevásárlásnál csakis HAJÓS féle készítményeket tessék elfogadni.

Olcsóbb ajánlat, mint hamisítvány visszautasítandó!

Kapható a készítő feltalálónál:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Aradon: **Vojtek Kálmán, Tábor Gyula,** Pécskán: **Adler Gy. Lajos,** Simándon: **Csik Lukács** gyógyszerész uraknál.

Cséplő garnitúra

Cleyton és Schuttleworth gyártmányu 8-as,

teljes felszereléssel

kitűnő karban

olcsón eladó.

Megtekinthető 1156

Geröcs B. urnál

Aradon, Választó-utca 12. sz.

Walther von Gizycki

Triest I.

(Bejegyzett cég.)

Sürgöny cím: Vongizycki Triest.

Osztr. Postatakarék sz. 862.194. Magy. postatakarék sz. 9966

Kávé- és Thea

Elszállítás. 1127

Arjegyzék kívánatra az Osztrák Magyar Monarchia minden nyelvén bérmentesen küldetik.

Férfiak

ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elveszített erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csoda-orvosság, mely megmentett ezeket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarazó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyöngülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a Staat Medical Istitutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés czéljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érte bárholnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultáva egy ingyen csomag orvosságot kap magyarazó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell czímezni: State Medical Institute 49. Elektron Building, Fort Wayne, Ind Amerika. A levelek mindig bérmentesítendőek. 1841

Apró hirdetések.

Minden kiállítás beiktatása leg-
alább egy koronába kerül és 20 szó
lehet, minden további szó 4 fillérbe,
vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. A
kis hirdetések előre fizetendők. Sz-

tesítéseket a kiadóhivatal ad; levél-
beni kérdéseket a válnára való lé-
lyeg melléklendő. Telefon értesítések
nem ad a kiadóhivatal.

Knizse Ignác

puskaműves, városligeti lövölde.
E vállal javításokat mindennemű
fegyvereken és új agyak készit-
sét legszebb kivitelben, olcsó ár-
ban. Ugyanott egy női bicikli
eladó. 1152

500 forintot fizetnek annak, aki
Bartilla
fogvizének hasz-
náta mellett, üvege **35 kr.** valaha is-
met fogfájást kap, vagy a szája büzlik.
(Csomagolásért külön 10 kr.) **Bartilla A.**
öröksei, (E. Winkler) **Wien,** 19/1
Semmer-gasse 1. Kapható **Aradon:** Ring
Lajos Asztalos Sándor-utca 1. sz. **G.**
Földes Kelemen, Deák Ferencz-utca
11. sz. gyógyszerárakban. — Kérjük min-
denütt határozottan **Bartilla-féle** fog-
vizet. Hamisítványok feljelentői 100 di-
jaztatnak. 303

Valódi kölni vizem

a föld minden részén ismeretes az aluli
törvényesen bejegyzett védjegy alatt:

Köln, **Johann Maria Farina**
Jülchsplatz No. 4.

Udvari szállítója ő felsége I. Ferencz Jó-
zsefnek, Ausztria császárnak és Magyar-
ország királyának, továbbá több császári
és királyi udvaroknak. 1892

Nagy forgalmu

gőzmosó intézet nagyobbitásához
10—12000 korona tőkével társ ke-
restetik. Bővebbet Kossuth-utca
26/a. sz. 1169

Kényelmes új családi ház

szép nagy saroktelekkel, saját víz-
vezeték, fürdőszoba stb. a Simándi-
és Lenkey-ut sarkán eladó. Bőveb-
bet ugyanott. 1150

Jó karban lévő

használt

SZESZES HORDÓK

különböző nagyságban

jutányos árak mellett

eladók

Goldschmidt Mihály

aradi czégnél. 1148

3000 korona óvadék-

kal rendelkező úri ember bizalmi
állást keres. Ajánlatokat „Pénz-
beszedő” jelige alatt a kiadóhivatal
továbbít. 1167

Heim Miklós eladja

a Templom téren 25. számú házat
elegendő melléképületekkel s sző-
lővel beültetett kerttel. Továbbá
ugyanott 100 hektó valódi hegyi
bor, fehér és vörös, mint utolsó évi
termés, eladó. Bővebbet Heim Mik-
lós tulajdonosnál Világoson. 1161

TELEFON +3

Legnagyobb választék

arany, ezüst és ékszer-
tárgyakban.

Alkalmi vételek és eladások.

DEUTSCH IZIDOR

óras és ékszerész 42

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Zálogcédulák,

arany és ezüsttárgyak készpénz
fizetés mellett a legmagasabb
árban megvétetnek, vagy be-
cseréltetnek.

Uj hal-áruda!

Van szerencsém a n. é. vevőimtetgy
a n. b. közönséget értesíteni, hogy Ara-
don, a hálteren az „Arany potyka-
helyiségében

élő és nyers halak

bármely nagyságban és fajban a napi ár-
folyam szerint mindenkor nálam kapha-
tók. Pósta megrendelések a legponto-
sabbban utánvét mellett eszközöltetnek.

Becses partfogásáért esd

tisztelettel

Widulovits Mária,

302

haláruda tulajdonos.

Német-magyar Bonne

kitűnő bizonyítvánnyal 1—2 gyer-
mek mellé ajánkozik. Szives meg-
keresések a lap kiadóhivatalához
küldendők „Szerény Bonne” jelige
alatt. 1132

Gurahonczy

portlandcemento

egyedüli magyar gyártmány, mely a
magyar mérnök- és építész-egylet ál-
tal megszabott normáitakat 60—70 szá-
zalékkal felülmúlja, rendkívül finom
örlésben, kis és nagy mennyiségben,
gyári áron kapható

Krisán János Arad, nagyvárad-ut 12. és

Az Arad-csanádi Egyesült Vasutak

szertáránál

Arad állomás mellett.

Megrendeléseket az Arad-csanádi Egye-
sült Vasutak központi irodája is elfo-
gad és a cementet kívánatra házhoz
szállítja. 374

Aradi nyomda részvénytársaság.

Ajánlja

kitűnően berendezett és
jól felszerelt

NYOMDÁJÁT,

hol mindennemű nyomdai
munkák gyorsan és ponto-
san elkészítetnek.

Méltányos árak!

Báli meghívók,

Tánczrendek,

Belépti-jegyek,

Esküvési és eljegyzési

kártyák,

Gyászjelentések,

Üzleti körlevelek,

Levélpapírok,

Borítékok, stb. stb.

Szép kivitel!